

Butlletí de l'Església de Solsona

ABRIL - MAIG - JUNY 2021

NÚM. 786

Butlletí Oficial de l'Església de Solsona

Edita: Bisbat de Solsona

Pl. Palau, 1 - 25280 SOLSONA

Gràfiques Muval - SOLSONA

Dipòsit legal: L-568-1983

Any 2021

Sant Pare

CONSTITUCIÓ APOSTÒLICA PASCITE GREGEM DEI -AMB LA QUAL ES REFORMA EL LLIBRE VI DEL CODI DE DRET CANÒNIC-

“Apacentad la grey de Dios, gobernando no a la fuerza, sino de buena gana, según Dios” (cfr. 1 Pt 5, 2). Estas palabras inspiradas del Apóstol Pedro resuenan en las del rito de ordenación episcopal: «Jesucristo, Señor nuestro, enviado por el Padre para redimir al género humano, envió a su vez por el mundo a los doce Apóstoles para que, llenos de la fuerza del Espíritu Santo, anunciaran el Evangelio, gobernarán y santificarán a todos los pueblos, agrupándoles en un solo rebaño. (...) Él [Jesucristo, Señor y Pontífice eterno] es quien, valiéndose de la predicación y solicitud pastoral del Obispo, os lleva, a través del peregrinar terreno, a la felicidad eterna» (cfr. Ordenación del Obispo, de los Presbíteros y de los Diáconos, versión española, reimpresión de 2011, n. 39). Y el Pastor está llamado a ejercer su cometido “con sus consejos, con sus exhortaciones, con sus ejemplos, pero también con su autoridad y sacra potestad” (Lumen gentium, n. 27), pues la caridad y la misericordia exigen que un Padre se dedique también a enderezar lo que tal vez se haya torcido.

Avanzando en su peregrinación terrena, desde los tiempos apostólicos, la Iglesia fue dándose leyes para su modo de actuar que en el curso de los siglos han llegado a componer un coherente cuerpo de normas sociales vinculantes, que confieren unidad al Pueblo de Dios y de cuya observancia se hacen responsables los Obispos. Tales normas reflejan la fe que todos nosotros profesamos, de esta arranca la fuerza obligante de dichas normas, las cuales, fundándose en esa fe, manifiestan también la materna misericordia de la Iglesia, que sabe tener siempre como finalidad

la salvación de las almas. Teniendo que organizar la vida de la comunidad en su devenir temporal, esas normas necesitan estar en permanente correlación con los cambios sociales y con las nuevas exigencias que aparecen en el Pueblo de Dios, lo que obliga en ocasiones a rectificarlas y adaptarlas a las situaciones cambiantes.

En el contexto de los rápidos cambios sociales que experimentamos, bien conscientes de que “no estamos viviendo simplemente una época de cambios, sino un cambio de época” (Audiencia en la Curia Romana en ocasión de la presentación de las felicitaciones navideñas, 21 de diciembre de 2019), para responder adecuadamente a las exigencias de la Iglesia en todo el mundo, resultaba evidente la necesidad de revisar también la disciplina penal promulgada por san Juan Pablo II, el 25 de enero de 1983, con el Código de Derecho Canónico. Era necesario modificarla de modo que permitiera su empleo a los Pastores como ágil instrumento saludable y correctivo, y que pudiese ser usado a tiempo y con *caritas pastoralis*, a fin de prevenir males mayores y de sanar las heridas causadas por la debilidad humana.

Por esta razón, nuestro venerado Predecesor Benedicto XVI, en 2007 encomendó al Pontificio Consejo para los Textos Legislativos la tarea de emprender la revisión de la normativa penal contenida en el Código de 1983. Sobre la base de dicho encargo, el Dicasterio se ha dedicado a analizar concretamente las nuevas exigencias, a identificar los límites y las carencias de la legislación vigente y a determinar posibles soluciones, claras y sencillas. Este estudio se ha realizado en espíritu de colegialidad y de colaboración, solicitando la intervención de expertos y de Pastores, y confrontando las posibles soluciones con las exigencias y la cultura de las diversas Iglesias locales.

Redactado un primer borrador del nuevo Libro VI del Código de Derecho Canónico, fue enviado a todas las Conferencias Episcopales, a los Dicasterios de la Curia Romana, a los Superiores Mayores de los Institutos Religiosos, a las Facultades de Derecho Canónico y a otras Instituciones eclesiales, para recoger sus observaciones. Al mismo tiempo fueron interpelados también numerosos canonistas y expertos de derecho penal de todo el mundo. Los resultados de esta primera consultación, debidamente ordenados, fueron después examinados por un grupo especial de expertos que modificó el texto del borrador de acuerdo con las sugerencias recibidas, para luego someterlo nuevamente al examen de los consultores.

Finalmente, tras sucesivas revisiones y estudios, el borrador final del nuevo texto se estudió en la Sesión Plenaria de los Miembros del Pontificio Consejo para los Textos Legislativos en el mes de febrero de 2020. Realizadas luego las correcciones indicadas por la Plenaria, el borrador del texto se transmitió al Romano Pontífice.

El respeto y la observancia de la disciplina penal incumbe a todo el Pueblo de Dios, pero la responsabilidad de su correcta aplicación —como se dijo más arriba— corresponde específicamente a los Pastores y a los Superiores de cada comunidad. Es un cometido que pertenece de modo indisociable al munus pastorale que a ellos se les confía, y que debe ejercerse como concreta e irrenunciable exigencia de caridad ante la Iglesia, ante la comunidad cristiana y las eventuales víctimas, y también en relación con quien ha cometido un delito, que tiene necesidad, al mismo tiempo, de la misericordia y de la corrección de la Iglesia.

Muchos han sido los daños que ocasionó en el pasado la falta de comprensión de la relación íntima que existe en la Iglesia entre el ejercicio de la caridad y la actuación de la disciplina sancionatoria, siempre que las circunstancias y la justicia lo requieran. Ese modo de pensar —la experiencia lo enseña— conlleva el riesgo de temporizar con comportamientos contrarios a la disciplina, para los cuales el remedio no puede venir únicamente de exhortaciones o sugerencias. Esta actitud lleva frecuentemente consigo el riesgo de que, con el transcurso del tiempo, tales modos de vida cristalicen haciendo más difícil la corrección y agravando en muchos casos el escándalo y la confusión entre los fieles. Por eso, por parte de los Pastores y de los Superiores, resulta necesaria la aplicación de las penas. La negligencia del Pastor en el empleo del sistema penal muestra que no está cumpliendo recta y fielmente con su función, tal como hemos señalado claramente en documentos recientes, como las Cartas Apostólicas en forma de “*motu proprio*” Como una Madre amorosa, 4 de junio de 2016, y *Vos estis lux mundi*, de 7 de mayo de 2019.

La caridad exige, en efecto, que los Pastores recurran al sistema penal siempre que deban hacerlo, teniendo presentes los tres fines que lo hacen necesario en la sociedad eclesial, es decir, el restablecimiento de las exigencias de la justicia, la enmienda del reo y la reparación de los escándalos.

Como hemos señalado recientemente, la sanción canónica tiene también una función de reparación y de saludable medicina y busca sobre todo el bien del

fiel, por lo que “representa un medio positivo para la realización del Reino, para reconstruir la justicia en la comunidad de los fieles, llamados a la personal y común santificación” (A los participantes en la Sesión Plenaria del Pontificio Consejo para los Textos Legislativos, 21 de febrero de 2020).

En continuidad con el enfoque general del sistema canónico, que sigue una tradición de la Iglesia consolidada a lo largo del tiempo, el nuevo texto aporta modificaciones de diverso tipo al derecho hasta ahora vigente, y sanciona algunos nuevos tipos penales. De modo particular, muchas de las novedades presentes en el texto responden a la exigencia cada vez más extensa dentro de las comunidades de ver restablecida la justicia y el orden que el delito ha quebrantado.

El texto resulta mejorado, también desde el punto de vista técnico, sobre todo por lo que se refiere a algunos aspectos fundamentales del derecho penal, como por ejemplo el derecho a la defensa, la prescripción de la acción criminal y penal, una más clara determinación de las penas, que responde a las exigencias de la legalidad penal y ofrece a los Ordinarios y a los Jueces criterios objetivos a la ahora de individuar la sanción más adecuada para aplicar en cada caso concreto.

En la revisión del texto, al fin de favorecer la unidad de la Iglesia en la aplicación de las penas, sobre todo respecto de los delitos que provocan mayor daño y escándalo en la comunidad, se ha seguido también, *servatis de iure servandis*, el criterio de reducir los casos en los que la imposición de sanciones queda a discreción de la autoridad.

Teniendo en cuenta todo ello, con la presente Constitución Apostólica, promulgamos el texto revisado del Libro VI del Código de Derecho Canónico tal como ha sido ordenado y revisado, con la esperanza de que resulte un instrumento para el bien de las almas y sus prescripciones, cuando sea necesario, sean puestas en práctica por los Pastores con justicia y misericordia, conscientes de que forma parte de su ministerio, como un deber de justicia —eminente virtud cardinal—, imponer penas cuando lo exija el bien de los fieles.

Con el objeto de que todos puedan convenientemente informarse y conocer a fondo las disposiciones de que se trata, establezco que cuanto hemos deliberado

se promulgue con la publicación en L'Osservatore Romano y sea insertado luego en el Comentario Oficial Acta Apostolicae Sedis, entrando en vigor el 8 de diciembre de 2021.

Establezco también que con la entrada en vigor del nuevo Libro VI quede abrogado el vigente Libro VI del Código de Derecho Canónico del año 1983, sin que obste en contrario cosa alguna incluso digna de particular mención.

Dado en Roma, junto a San Pedro, en la Solemnidad de Pentecostés, 23 de mayo de 2021, noveno año de Nuestro Pontificado.

Francisco

**CARTA APOSTÒLICA EN FORMA DE
«MOTU PROPRIO»
ANTIQUUM MINISTERIUM
-AMB LA QUAL S'INSTITUEIX EL MINISTERI DE CATEQUISTA-**

1. El ministeri de catequista en l'Església és molt antic. És una opinió comuna entre els teòlegs que els primers exemples es troben ja en els escrits del Nou Testament. El servei de l'ensenyament troba la seva primera forma germinal en els «mestres», als quals l'apòstol fa referència en escriure a la comunitat de Corint: «En l'Església, Déu ha posat, en primer lloc, apòstols; en segon lloc, profetes; en tercer lloc, mestres; després, els qui tenen poder d'obrar miracles; després, els qui tenen la gràcia de donar la salut als malalts, d'ajudar els altres, de guiar-los, de parlar llenguatges misteriosos. No tothom ha de ser apòstol o profeta o mestre. No tothom ha d'obrar miracles, ha de tenir la gràcia de donar la salut als malalts, ha de ser capaç de parlar llenguatges misteriosos o ha de ser capaç d'interpretar-los. Interesseu-vos més pels dons millors. Però ara us indicaré un camí incomparablement més gran» (1 Co 12, 28-31).

El mateix Lluc, al començament del seu Evangeli, afirma: «Havent pogut informar-me minuciosament de tot des dels orígens, jo també, il·lustre

Teòfil, he decidit escriure-t'ho en una narració seguida, perquè coneguis la solidesa dels ensenyaments que has rebut» (Lc 1,3-4). L'evangelista sembla ser molt conscient que amb els seus escrits està proporcionant una forma específica d'ensenyament que permet donar solidesa i força als qui ja han rebut el baptisme. L'apòstol Pau torna a tractar el tema quan recomana als Gàlates: «El qui és instruït en la paraula de Déu ha de compartir el que té amb aquell qui l'instrueix» (Ga 6,6). El text, com es constata, afegeix una peculiaritat fonamental: la comunió de vida com una característica de la fecunditat de la veritable catequesi rebuda.

2. Des dels seus orígens, la comunitat cristiana ha experimentat una forma àmplia de ministerialitat que s'ha concretat en el servei d'homes i dones que, obedients a l'acció de l'Esperit Sant, han dedicat la seva vida a l'edificació de l'Església. Els carismes, que l'Esperit no ha deixat mai d'infondre sobre els batejats, van trobar en alguns moments una forma visible i tangible de servei directe a la comunitat cristiana en múltiples expressions, fins al punt de ser reconeguts com una diaconia indispensable per a la comunitat. L'apòstol Pau es fa intèrpret autoritzat d'això quan testifica: «Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis, però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots. Un, gràcies a l'Esperit, rep el do d'una paraula profunda; un altre, per obra del mateix Esperit, rep el do de desglossar les veritats; un altre, en virtut del mateix Esperit, rep el do de la fe; un altre, el do de donar la salut als malalts, en virtut de l'únic Esperit; un altre, el do de fer miracles; un altre, el do de profecia; un altre, el de distingir si un esperit és fals o autèntic; un altre, el do de parlar llenguatges misteriosos; un altre, el do d'interpretar-los. Tots aquests dons són obra de l'únic Esperit, que els distribueix en particular a cadascú com li sembla bé» (1 Co 12, 4-11).

Per tant, dins de la gran tradició carismàtica del Nou Testament, és possible reconèixer la presència activa de batejats que exerciren el ministeri de transmetre de forma més orgànica, permanent i vinculada a les diverses circumstàncies de la vida, l'ensenyament dels apòstols i dels evangelistes (cf. Conc. Ecum. Vat. II, Cost. dogm. *Dei Verbum*, 8). L'Església ha volgut

reconèixer aquest servei com a expressió concreta del carisma personal que ha afavorit en gran manera l'exercici de la seva missió evangelitzadora. Una mirada a la vida de les primeres comunitats cristianes que es comprometeren en la difusió i desenvolupament de l'evangeli insta, també avui l'Església, a comprendre quines poden ser les noves expressions amb les quals continuï sent fidel a la Paraula del Senyor per fer arribar el seu evangeli a tota criatura.

3. Tota la història de l'evangelització d'aquests dos mil·lennis mostra amb gran evidència com n'ha estat, d'eficaç, la missió dels catequistes. Bisbes, preveres i diaques, juntament amb tants consagrats, homes i dones, dedicaren la seva vida a l'ensenyament catequètic per tal que la fe fos un suport vàlid per a l'existència personal de tot ésser humà. Alguns, a més, reuniren al seu voltant altres germans i germanes que, compartint el mateix carisma, constituïren ordes religiosos dedicats completament al servei de la catequesi.

No es pot oblidar els innumbrables laics i laiques que han participat directament en la difusió de l'evangeli a través de l'ensenyament catequístic. Homes i dones animats per una gran fe i autèntics testimonis de santedat que, en alguns casos, foren també fundadors d'Esglésies i arribaren fins i tot a donar la seva vida. També en els nostres dies, molts catequistes capaços i constants estan al capdavant de la comunitat en diverses regions i exerceixen una missió insubstituïble en la transmissió i aprofundiment de la fe. La llarga llista de beats, sants i màrtirs catequistes ha marcat la missió de l'Església, que mereix ser coneguda perquè constitueix una font fecunda no només per a la catequesi, sinó per a tota la història de l'espiritualitat cristiana.

4. A partir del Concili Ecumènic Vaticà II, l'Església ha percebut amb renovada consciència la importància del compromís del laicat en l'obra de l'evangelització. Els Pares conciliaris subratllaren repetidament com n'és, de necessària, per a la implicació directa dels fidels laics, segons les diverses formes en les quals pot expressar-se el seu carisma, per a la "*plantatio Ecclesiae*" i el desenvolupament de la comunitat cristiana. «També és digne d'elogi aquell estol, tan meritíssim en l'obra de missions entre els gentils, compost d'homes i dones catequistes, els quals, animats d'esperit apostòlic, amb gran esforç donen un ajut singular i absolutament necessari per

a l'expansió de la fe i de l'Església. En el nostre temps, davant el nombre insuficient de clergues per a evangelitzar tantes multituds i acomplir el ministeri pastoral, la tasca dels catequistes té la màxima importància» (Conc. Ecum. Vat. II, Decr. *Ad gentes*, 17).

Juntament amb el ric ensenyament conciliar, és necessari referir-se a l'interès constant dels Summes Pontífexs, del Sinode dels Bisbes, de les Conferències Episcopals i dels diversos Pastors que en el transcurs d'aquestes dècades han impulsat una notable renovació de la catequesi. El *Catecisme de l'Església Catòlica*, l'exhortació apostòlica *Catechesi tradendae*, el Directori *Catequístic General*, el *Directori General per a la Catequesi*, el recent *Directori per a la catequesi*, així com tants catecismes nacionals, regionals i diocesans, són una expressió del valor central de l'obra catequística que posa en primer pla la instrucció i la formació permanent dels creients.

5. Sense cap detriment de la missió pròpia del bisbe, que és la de ser el primer catequista a la seva diòcesi juntament amb el presbiteri, amb el qual comparteix la mateixa atenció pastoral, i a la responsabilitat particular dels pares respecte a la formació cristiana dels seus fills (cf. CIC *can.* 774 §2; CCEO *can.* 618), és necessari reconèixer la presència de laics i laïques que, en virtut del propi baptisme, se senten cridats a col·laborar en el servei de la catequesi (cf. CIC, *can.* 225; CCEO *can.* 401 i 406). Als nostres dies, aquesta presència és encara més urgent degut a la renovada consciència de l'evangelització en el món contemporani (cf. Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 163-168), i a la importància d'una cultura globalitzada (cf. Carta enc. *Fraternelli tutti*, 100.138), que reclama una trobada autèntica amb les generacions joves, sense oblidar l'exigència de metodologies i instruments creatius que facin coherent l'anunci de l'evangeli amb la transformació missionera que l'Església ha emprès. Fidelitat al passat i responsabilitat per al present són les condicions indispensables perquè l'Església pugui dur a terme la seva missió al món.

Despertar l'entusiasme personal de cada batejat i revifar la consciència d'estar cridat a realitzar la pròpia missió en la comunitat requereix escoltar la veu de l'Esperit, que mai no deixa d'estar present de manera fecunda

(cf. CIC *can.* 774 §1; CCEO *can.* 617). L'Esperit crida també avui homes i dones perquè surtin a l'encontre de tots els qui esperen conèixer la bellesa, la bondat i la veritat de la fe cristiana. És tasca dels Pastors donar suport a aquest itinerari i enriquir la vida de la comunitat cristiana amb el reconeixement de ministeris laicals capaços de contribuir a la transformació de la societat mitjançant «la penetració dels valors cristians en el món social, polític i econòmic» (*Evangelii gaudium*, 102).

6. L'apostolat laical té un valor secular indiscutible, que demana «buscar el Regne de Déu tractant les coses temporals i ordenant-les cap a Déu» (Conc. Ecum. Vat. II, Cost. dogm. *Lumen Gentium*, 31). La seva vida quotidiana està entrelaçada amb vincles i relacions familiars i socials que permeten verificar fins a quin punt «són cridats d'una manera especial a fer present i activa l'Església en aquells llocs i circumstàncies on ella no pot esdevenir la sal de la terra si no és a través d'ells» (*Lumen gentium*, 33). No obstant això, és bo recordar que a més d'aquest apostolat «els laics també poden ser cridats de distintes maneres a una col·laboració més directa amb l'apostolat de la jerarquia, per l'estil d'aquells homes i dones que ajudaven l'apòstol Pau en l'Evangeli, treballant molt en el Senyor» (*Lumen gentium*, 33).

La funció particular exercida pel catequista, en tot cas, s'especifica dins d'altres serveis presents en la comunitat cristiana. El catequista, en efecte, està cridat en primer lloc a manifestar la seva competència en el servei pastoral de la transmissió de la fe, que es desenvolupa en les seves diverses etapes: des del primer anunci que introdueix al *kerygma*, passant per l'ensenyament que fa prendre consciència de la vida nova en Crist i prepara en particular als sagraments de la iniciació cristiana, fins a la formació permanent que permet a cada batejat estar sempre disposat «a donar una resposta a tothom qui us demani raó de l'esperança que teniu» (1Pe 3,15). El catequista és al mateix temps testimoni de la fe, mestre i mistagog, acompanyant i pedagog que ensenya en nom de l'Església. Una identitat que només pot desenvolupar-se amb coherència i responsabilitat mitjançant la pregària, l'estudi i la participació directa en la vida de la comunitat (cf. Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització, *Directorium per a la catequesi*, 113).

7. Amb clarividència, sant Pau VI va promulgar la carta apostòlica *Ministeria quaedam* amb la intenció no només d'adaptar els ministeris de lector i d'acòlit al nou moment històric (cf. Carta ap. *Spiritus Domini*), sinó també per a instar les Conferències Episcopals a ser promotores d'altres ministeris, inclòs el de catequista: «A més dels ministeris comuns a tota l'Església Llatina, res impedeix que les Conferències Episcopals demanin a la Seu Apostòlica la institució d'altres ministeris que per motius particulars creguin necessaris o molt útils en la pròpia regió. Entre aquests hi ha, per exemple, l'ofici d'*Ostiari*, d'*Exorcista* i de *Catequista*». La mateixa invitació urgent va reaparèixer a l'exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi* quan, demanant saber llegir les exigències actuals de la comunitat cristiana en fidel continuïtat amb els orígens, exhortava a trobar noves formes ministerials per a una pastoral renovada: «Aquests ministeris, nous en aparença però molt vinculats a experiències viscudes per l'Església al llarg de la seva existència –per exemple, el de catequista [...]–, són preciosos per a la implantació, la vida i el creixement de l'Església i per a la seva capacitat d'irradiar-se al voltant de si mateixa i vers els qui estan lluny» (Sant Pau VI, Exhort. ap. *Evangelii nuntiandi*, 73).

No es pot negar, per tant, que «ha crescut la consciència de la identitat i la missió del laic en l'Església. Es compta amb un nombrós laïcat, encara que no suficient, amb arrelat sentit de comunitat i una gran fidelitat en el compromís de la caritat, la catequesi, la celebració de la fe» (*Evangelii gaudium*, 102). D'això es dedueix que rebre un ministeri laical com el de catequista dona un èmfasi més gran al compromís missioner propi de cada batejat, que en tot cas s'ha de dur a terme de forma plenament secular sense caure en cap expressió de clericalització.

8. Aquest ministeri té un fort valor vocacional que requereix el degut discerniment per part del bisbe i que s'evidencia amb el Ritu d'Institució. En efecte, aquest és un servei estable que es presta a l'Església local segons les necessitats pastorals identificades per l'ordinari del lloc, però realitzat de manera laical com ho exigeix la naturalesa mateixa del ministeri. És convenient que al ministeri instituït de catequista siguin cridats homes i dones de profunda fe i maduresa humana, que participin activament en la

vida de la comunitat cristiana, que puguin ser acollidors, generosos i visquin en comunió fraterna, que rebin la deguda formació bíblica, teològica, pastoral i pedagògica per a ser comunicadors atents de la veritat de la fe, i que hagin adquirit ja una experiència prèvia de catequesi (cf. Ecum. Vat. II, Decr. *Christus Dominus*, 14; CIC *can.* 231 §1; CCEO *can.* 409 §1). Es requereix que siguin fidels col·laboradors dels preveres i els diaques, disposats a exercir el ministeri on sigui necessari, i animats per un veritable entusiasme apostòlic.

En conseqüència, després d'haver ponderat cada aspecte, en virtut de l'autoritat apostòlica

Institueixo
el ministeri laical de catequista

La Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments s'encarregarà en breu de publicar el Ritu d'Institució del ministeri laical de catequista.

9. Convido, doncs, les Conferències Episcopals a fer efectiu el ministeri de catequista, establint l'*itinerari de formació* necessari i els criteris normatius per accedir-hi, trobant les formes més coherents per al servei que ells estaran cridats a realitzar d'acord amb tot el que s'ha expressat en aquesta carta apostòlica.

10. Els Sínodes de les Esglésies Orientals o les Assemblees dels Jerarques podran acollir el que està establert aquí per a les respectives Esglésies *sui iuris*, basant-se en el propi dret particular.

11. Que els Pastors no deixin de fer pròpia l'exhortació dels Pares conciliaris quan recordaven: «Saben que no han estat instituïts per Crist perquè assumeixin ells sols tota la missió salvífica de l'Església envers el món, sinó que la seva elevada funció és de pasturar de tal manera els fidels i de reconèixer-ne talment els serveis i els carismes que tots a la seva manera col·laborin a l'obra comuna» (*Lumen gentium*, 30). Que el discerniment dels

dons que l'Esperit Sant mai no deixa de concedir a la seva Església sigui per a ells el suport necessari per tal de fer efectiu el ministeri de catequista per al creixement de la pròpia comunitat.

El que he resolt amb aquesta carta apostòlica en forma de *motu proprio*, ordeno que tingui vigència ferma i estable, sense que res obsti en contra o malgrat qualsevol disposició contrària, encara que sigui digna de particular menció, i que es promulgui mitjançant la seva publicació a *L'Osservatore Romano*, entrant en vigor el mateix dia, i després es publiqui al comentari oficial de les *Acta Apostolicae Sedis*.

Donat a Roma, a Sant Joan del Laterà, el dia 10 de maig de l'any 2021, Memòria litúrgica de sant Joan d'Àvila, prevere i doctor de l'Església, novè del meu pontificat.

Francisco

Santa Seu

XVI ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL SÍNODE DELS BISBES

«PER UNA ESGLÉSIA SINODAL: COMUNIÓ, PARTICIPACIÓ I MISSIÓ»

Presentació de l'itinerari sinodal aprovat pel sant pare Francesc en l'audiència concedida al cardenal secretari general del Sínode dels Bisbes, en data 24 d'abril de 2021.

1. “El camí de la sinodalitat és el camí que Déu espera de l'Església del tercer mil·lenni. El que el Senyor ens demana, en cert sentit, ja està tot contingut en la paraula «Sínode». Caminar junts —laics, pastors, bisbe de Roma— és un concepte fàcil d'expressar amb paraules, però no és tan fàcil posar-lo en pràctica” (*Discurs del Sant Pare Francesc en la Commemoració del 50 aniversari de la institució del Sínode dels Bisbes*, 17 d'octubre de 2015). Per això la propera Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes tindrà com a tema: “Per una Església sinodal: comunió, participació i missió”.

2. Efectivament, la sinodalitat ens remet a l'essència mateixa de l'Església, a la seva realitat constitutiva, i s'orienta a l'evangelització. És una manera de ser eclesial i una profecia per al món d'avui. “El Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos” (1Co 12,12). És el que sant Agustí denomina el Crist Total (cf. Sermó 341), cap i membres en unitat indivisible, inseparable. Només des de la unitat en Crist cap té sentit la pluralitat en els membres del cos, que enriqueix l'Església,

superant qualsevol temptació d'uniformitat. Des d'aquesta unitat en la pluralitat, amb la força de l'Esperit, l'Església està cridada a obrir camins i, també, a posar-se ella mateixa en camí.

3. El Sínode dels Bisbes és el punt de convergència del dinamisme, d'escolta recíproca en l'Esperit Sant, dut a tots els àmbits de la vida de l'Església (cf. *Discurs del Sant Pare Francesc en la Commemoració del 50 aniversari de la institució del Sínode dels Bisbes*, 17 d'octubre de 2015). No es tracta només d'un esdeveniment, sinó d'un procés que involucra en sinergia tot el Poble de Déu, el Col·legi episcopal i el bisbe de Roma, cadascú segons la seva pròpia funció (cf. *Al·locució del cardenal Mario Grech al Sant Pare al Consistori per a la creació de nous cardenals*, 28 de novembre 2020).

ITINERARI PER A LA CELEBRACIÓ DEL SÍNODE

4. Considerant que les Esglésies particulars, en les quals i a partir de les quals existeix l'una i única Església catòlica, contribueixen eficaçment al bé de tot el cos místic, que és també el cos de les Esglésies (cf. *Lumen Gentium* 23), el procés sinodal ple només existirà veritablement si s'hi impliquen les Esglésies particulars. I només pot existir una autèntica implicació de les Esglésies particulars si també participen els organismes intermedis de sinodalitat, és a dir, els Sínodes de les Esglésies orientals catòliques, els Consells i Assemblees de les Esglésies *sui iuris* i les Conferències Episcopals, amb les seves expressions nacionals, regionals i continentals.

5. Així doncs, el camí sinodal s'inicia amb una obertura solemne i s'articula en tres fases:

5.1. OBERTURA DEL SÍNODE: octubre 2021

Tindrà lloc tant al Vaticà com a cada Església particular.

5.1.1. Obertura amb el Sant Pare al Vaticà: 9-10 d'octubre de 2021.

a. Moment de trobada / reflexió

b. Moment de pregària / celebració (Eucaristia)

5.1.2. Obertura a les Esglésies particulars: diumenge 17 d'octubre de 2021.

Se suggereix el mateix esquema, sota la presidència del respectiu bisbe diocesà:

- a. Moment de trobada / reflexió
- b. Moment de pregària / celebració (Eucaristia)

5.2. FASE EN LES ESGLÉSIES PARTICULARS I EN ALTRES REALITATS ECLESIALS: octubre 2021-abril 2022

L'objectiu d'aquesta fase és la consulta al Poble de Déu (cf. *Episcopalis Communio*, 5,2) per tal que el procés sinodal es realitzi en l'escolta a la totalitat dels batejats, subjecte del *sensus fidei* infalible *in credendo*.

Per tal de facilitar la consulta i la participació de tothom, es presenta el següent itinerari:

SECRETARIA GENERAL DEL SÍNODE:

5.2.1. La Secretaria General del Sínode enviarà un Document preparatori, acompanyat d'un Qüestionari i un *Vademecum* amb propostes per a realitzar la consulta a cada Església particular.

5.2.2. S'enviarà també als dicasteris de la Cúria Romana, a les Unions de Superiors / Superiores Majors (USG / UISG), a altres unions / federacions de vida consagrada, als moviments internacionals de laics i a les Universitats / Facultats de Teologia.

ESGLÉSIES PARTICULARS I CONFERÈNCIES EPISCOPALS O ORGANISMES CORRESPONENTS:

5.2.3. Cada bisbe nomenarà un responsable diocesà (equip) de la consulta sinodal, que pugui ser punt de referència i enllaç amb la Conferència Episcopal i que acompanyi la consulta a l'Església particular en tots els seus passos. (*Abans d'octubre de 2021*).

5.2.4. Cada Conferència Episcopal (o organisme corresponent) nomenarà així mateix un responsable (equip) que pugui ser referent i enllaç tant amb els responsables diocesans com amb la Secretaria General del Sínode. (*Abans d'octubre de 2021*).

ESGLÉSIES PARTICULARS:

5.2.5. La consulta a les Esglésies particulars es desenvoluparà a través dels òrgans de participació previstos en el dret, sense excloure altres modalitats que es considerin oportunes perquè la consulta sigui real i eficaç (cf. *Episcopalis Communio*, 6).

5.2.6. La consulta al Poble de Déu a cada Església particular es clausurarà amb **una reunió presinodal**, que serà el moment culminant del discerniment diocesà.

5.2.7. Després de la clausura de la fase diocesana, cada Església particular enviarà les seves aportacions a la Conferència Episcopal en una data fixada per la mateixa Conferència Episcopal. A les Esglésies orientals s'enviaran als organismes corresponents.

CONFERÈNCIES EPISCOPALS O ORGANISMES CORRESPONENTS:

5.2.8. S'obrirà un període de discerniment dels pastors reunits en assemblea (Conferència Episcopal), als quals se'ls demana que escoltin el que l'Esperit ha suscitat a les Esglésies que se'ls ha confiat.

5.2.9. En el procés de redacció de la síntesi participaran també el responsable de la Conferència Episcopal pel que fa al procés sinodal i el seu equip, així com els representants escollits per a participar en l'Assemblea General Ordinària del Sínode a Roma, un cop ratificats pel Sant Pare.

5.2.10. La síntesi s'enviarà a la Secretaria General del Sínode. També s'hi enviaran les aportacions de cada una de les Esglésies particulars. (*Abans d'abril de 2022*).

ALTRES APORTACIONS:

5.2.11. També es rebran les aportacions enviades pels Dicasteris de la Cúria Romana, les Universitats / Facultats de Teologia, les Unions de Superiors / Superiores Generals (USG/UISG), altres unions / federacions de vida consagrada i els moviments internacionals de laics. (*Abans d'abril de 2022*).

SECRETARIA GENERAL DEL SÍNODE:

5.2.12. La Secretaria General del Sínode procedirà a la redacció del primer *Instrumentum Laboris*. (*Abans de setembre de 2022*).

5.3. FASE CONTINENTAL: setembre 2022 - març de 2023

La finalitat d'aquesta fase és la de dialogar a nivell continental sobre el text del primer *Instrumentum Laboris*, i realitzar un ulterior acte de discerniment des de les particularitats culturals específiques de cada continent.

SECRETARIA GENERAL DEL SÍNODE:

5.3.1. La Secretaria General del Sínode publicarà i enviarà el primer *Instrumentum Laboris*. (*El mes de setembre de 2022*).

REUNIONS INTERNACIONALS DE CONFERÈNCIES EPISCOPALS:

5.3.2. Cada Reunió Internacional de Conferències Episcopals nomenarà així mateix un responsable que pugui ser referent i enllaç tant amb les Conferències Episcopals com amb la Secretaria General del Sínode. (*Abans de setembre de 2022*).

5.3.3. Discerniment presinodal en les Assemblees continentals. S'establiran els criteris de participació dels bisbes residencials i dels altres membres del Poble de Déu.

5.3.4. Les Assemblees conclouran amb la redacció d'un document final, que s'enviarà a la Secretaria General del Sínode. (*El mes de març de 2023*).

ALTRES APORTACIONS:

5.3.5. Contemporàniament a les reunions presinodals continentals, es recomana que es desenvolupin també assemblees internacionals d'especialistes, que puguin enviar les seves aportacions a la Secretaria General del Sínode. (*El mes de març de 2023*).

SECRETARIA GENERAL DEL SÍNODE:

5.3.6. La Secretaria General del Sínode procedirà a la redacció del segon *Instrumentum Laboris*. (Abans de juny de 2023).

5.4. FASE DE L'ESGLÉSIA UNIVERSAL: octubre de 2023

5.4.1. La Secretaria General del Sínode enviarà el segon *Instrumentum Laboris* als participants en l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes.

5.4.2. Celebració del Sínode dels Bisbes a Roma, segons els procediments fixats en la Constitució Apostòlica *Episcopalis Communio*. (Octubre de 2023).

6. L'articulació de les diferents fases del procés sinodal fa possible l'escolta real del Poble de Déu i també una implicació de tots els bisbes als diversos nivells de la vida eclesial (Esglésies particulars, Conferències Episcopals o organismes corresponents, Reunions Internacionals de Conferències Episcopals). Es garanteix així la participació de tots en el procés sinodal i es configura un exercici de la col·legialitat dins de l'exercici de la sinodalitat, en la perspectiva subratllada pel papa Francesc en el 50 aniversari de la institució del Sínode dels Bisbes.

7. En un esperit de col·laboració, la Secretaria General del Sínode està oberta a clarificar i acompanyar qualsevol moment d'aquest procés sinodal, que ha de ser, essencialment, un esdeveniment espiritual de discerniment. "Un en escolta dels altres; i tots en escolta de l'Esperit Sant" (*Discurs del Sant Pare Francesc en la Commemoració del 50 aniversari de la institució del Sínode dels Bisbes*, 17 d'octubre de 2015).

Mario Card. Grech
Secretari General
Vaticà, 21 de maig de 2021

Documents episcopals

HOMILIA DE LA CENA DEL SENYOR

Tots nosaltres, en alguna ocasió, hem estat en algun lloc, en algun esdeveniment important. Potser només fou un moment clau per a nosaltres: “jo vaig ser en el moment que naixien els meus fills”. Potser ho fou en l'àmbit públic: “Jo vaig ser a la coronació de la mare de Déu”, “Jo vaig ser a la peregrinació que la imatge de la mare de Déu de Fátima va fer per tots els pobles de la diòcesi”. Per a d'altres aquest moment i lloc important és d'un altre ordre: “Jo vaig ser a la semifinal de Wembley”, “Jo vaig ser a les manifestacions de l'Onze de Setembre abans del referèndum”. Si se'ns pogués concedir la gràcia d'estar presents en un dia i en un lloc d'algun dels esdeveniments importants de la història, quin escolliríem?

Segur que tots escolliríem aquests dies sants. Ser a Jerusalem el dia en què Jesús va celebrar el sant sopar; el dia que va pujar al Gòlgota; el diumenge que al cenacle es va aparèixer ressuscitat als seus deixebles. Segur que faríem aquesta elecció per poder ser presents en el moment més important de la història: per veure, amb els nostres propis ulls, l'acte d'amor que és capaç d'esbotzar les portes de l'infern i d'arrencar de la por, de la tenebra i del maligne tota persona.

Doncs mireu! Jesús, que sabia del nostre desig de ser en el lloc adequat i en el moment adequat, va decidir instituir aquest sagrament de l'eucaristia. La va instituir perquè tots els homes del món poguéssim ser al cenacle, ser al Gòlgota i ser al sepulcre la matinada de Pasqua. Perquè l'eucaristia és el memorial de la passió, mort i resurrecció de Jesús; és aquest miracle que ell va fer per fer possible que tots hi poguéssim ser cada diumenge; cada dia.

Com d'important n'és, l'eucaristia! Com és d'important assistir-hi com els deixebles ho van fer en aquella última cena; ser-hi com Joan i Maria hi foren al calvari; presenciar-la com santa Maria Magdalena i Tomàs i els d'Emmaús varen presenciar l'aparició del ressuscitat.

Tres detalls d'aquest meravellós sagrament ens poden ajudar a ser en el moment més important de la història.

El primer. L'eucaristia és un sopar per als deixebles, no per als estranys, no per als desconeguts, sinó per als amics de Jesús. No és d'estranyar que les nostres esglésies estiguin mig buides en aquest temps que hi ha pocs amics de Jesús. És un sopar per als amics i per això només els amics de Jesús no s'avorreixen ni tenen pressa ni fan cara de no entendre res. No. Els amics de Jesús, en la santa missa, se sorprenden, es meravellen, se'ls il·lumina el cap, el cor i el rostre.

El segon. En aquest meravellós sagrament, Déu s'abaixa, s'agenolla, s'humilia, es dona en la petitesa del pa i del vi consagrats. Fa tot això per amor. Allò que Jesús va fer a la creu, fer-se pobre, esclau, donant-ho tot, sense quedar-se res, és el que fa en cada eucaristia. Reprodueix la donació del calvari: posar-se de genolls per estimar tot home, fins i tot aquell qui el mata, per guanyar-lo per l'amor.

Els deixebles que no es fan vulnerables davant d'aquest amor tan extraordinari, els deixebles que van emmurallats o impermeabilitzats, aquells que no permeten que Jesús toqui les fibres de la seva ànima, dels racons més amagats de l'ànima, no entenen l'eucaristia. Per a aquests, l'eucaristia queda com una cosa bonica, profunda, suggerent, però sense experimentar que Jesús s'està posant de genolls davant d'ells i inclinant-se cap a ells fins a les seves misèries per besar-les i amorosir-les.

El tercer. Com ens diu l'apòstol en la segona lectura, Jesús va prendre el pa, va donar gràcies, el va partir i els el donava dient: "Preneu i mengeu-ne tots, això és el meu cos entregat per vosaltres, feu això que és el meu memorial"; i així mateix amb el calze. L'eucaristia és l'ocasió que tenim per entrar en comunió intimíssima amb Jesús que dona la seva vida a través d'aquest signe tan humà que és menjar i beure. A través d'aquest miracle tan extraordinari, que la seva vida es converteixi en aliment i beguda per a tots aquells deixebles que es deixen tocar el cor, els deixebles

estimen Jesús i es deixen estimar per Jesús. Quan Ell es fa present en les espècies eucarístiques, sentim el mateix que sentien els apòstols al cenacle, i Maria i Joan al Calvari; sentim com ens esclata el cor; com quedem omplerts de la seva presència; com ens sentim estimats, transformats, vivificats per Ell, per la seva vida.

Us hauria agradat estar asseguts a la taula amb Jesús al cenacle? Als peus de la creu al Calvari? A la porta del sepulcre el matí de Pasqua? Sí? Doncs teniu sort. Jesús us hi convida. “Ara” i “Aquí”: en l’eucaristia.

Catedral de Solsona, 1 d’abril de 2021

HOMILIA DE L’OFICI DE DIVENDRES SANT

Els bons plats tenen secret. Hi ha alguna cosa que no es veu, però que, quan els provem, els fan deliciosos, d’un gust agradable. Un exemple senzill: dues truites de patates; l’una amb secret, de l’àvia; l’altra sense secret, d’aquestes que es compren ja fetes. Per fora semblen iguals, però, quan les tastes, la que té secret és deliciosa, no pararies de menjar-ne. L’altra, només tastar-la, n’hi ha per sortir corrents. No poso més exemples, perquè avui és dia de dejuni.

Mirem el Gòlgota, aquesta tarda. Tres creus. Tres crucificats. L’un té secret: commou i sedueix. Els altres no: provoquen rebuig, fins i tot repugnància, refús. Quin és el secret que provoca que un dels crucificats, el que visualment està més malmès i deteriorat, quan hom s’hi apropa i el contempla, commou i sedueix? És senzill. El secret de Crist crucificat és que en ell hi ha amor; i en els altres dos, no. Hi ha amor en dos sentits: n’hi ha en el “perquè” Jesús puja a la creu i n’hi ha en el “com” Jesús mor a la creu.

Endinsem-nos en aquest secret que explica el perquè la creu ens commou i ens sedueix i, potser, si el descobrim, podrem incorporar-lo com un ingredient de la nostra pròpia vida.

Jesús puja a la creu perquè estima el Pare i perquè estima la humanitat. El seu gest no és un gest heroïc d'un home carregat de nobles ideals que, per defensar unes idees fins a les últimes conseqüències, és capaç de no cedir, de ser fidel i d'acceptar la mort. Això ho faria admirable, sí; però no commouria, no "mouria a..."

Jesús és crucificat perquè: estima el Pare i, per tant, té la fortalesa de l'amor per ser fidel a la missió que el Pare li ha confiat, la redempció de la humanitat, la salvació de la nissaga humana; perquè estima aquesta humanitat malmenada, perduda, a les fosques, afeixugada pel pecat i pel maligne. I Jesús, perquè estima la humanitat, abraça l'instrument amb el qual vencerà el pecat, el maligne; i l'abraça no heroicament, sinó per amor; i per això la seva fidelitat és commovedora.

Quan un heroi fa un acte arriscant la seva pròpia vida en favor d'un poble o en favor d'una causa justa, nosaltres ens admirem. Quan una mare es posa davant el fill perquè no el fereixin, llavors ens commovem. Té molta més força aquesta mare que és moguda per l'amor que no pas l'heroi que és mogut per un ideal. La creu de Jesús commou perquè rere el seu gest hi ha l'amor; la força més gran, més extraordinària, més fidel i més capaç de tocar els cors.

L'amor és aquest ingredient secret que commou perquè és el mòbil de l'acció redemptora de Jesús, més encara, perquè és el batec al llarg de la seva agonia a la creu. Molts executats, en el moment del suplici, blasfemaven, insultaven la turba i els botxins. Jesús estima els deixebles, la mare, el poble indiferent, el poble assedegat de sang, els jutges i els botxins. A tots estima. A tots perdona.

Jesús hauria pogut estimar la creu corregint, amb un amor correctiu, amenaçant, alertant, invitant explícitament a la conversió, a deixar de fer el que estaven fent, però no ho fa, no usa aquest amor. Jesús usa un amor vulnerable, un amor dèbil, fràgil. Volia que el seu amor a la creu toqués tothom, adeptes i contraris, seguidors i perseguïdors.

Els homes que han rebut molt amor, quan van malmenats, entenen un amor correctiu. Al contrari, els homes i les dones que han estat poc estimats, mal estimats o que han estat victimitzats, l'amor correctiu els fa fugir, els recorda el no amor. Jesús va escollir un amor vulnerable i fràgil per seduir tots, tothom, tots els

homes i dones del món. Perquè un amor vulnerable és capaç d'arribar a tots els cors. Un amor vulnerable fins i tot és capaç de deixar una llavor de canvi en el qui se n'aprofita per acarnissar-se.

La segona dimensió del secret de la creu de Jesús és que a la creu Jesús estima tothom amb un amor vulnerable i, per això, és tan seductora.

Ja coneixem el secret. Què us sembla si el fem nostre? De dues maneres: Una passiva. Deixem-nos commoure i seduir per aquest secret, per l'amor de Jesús a la creu. Tinguem-ne una sempre davant dels nostres ulls i contemplem-la. Llegim de tant en tant aquest evangeli, la passió que acabem d'escoltar. Llegim vides de sants que, segellats per aquest secret, s'han deixat tocar per l'amor de Jesús. Fins i tot cerquem en la comunitat un germà, una germana, que percebem que l'amor de Jesús crucificat ha estat imprès en la seva ànima i que tot el que fa, ho fa per amor i que, quan ho fa, ho fa estimant amb un amor vulnerable. Apropem-nos-hi i deixem-nos estimar per aquest germà, per aquesta germana, per experimentar com Jesús ens estima a la creu.

Una activa. Imitem Jesús. Imitem el seu secret. Que tot, tot, tot el que fem i pensem tingui com a únic mòbil l'amor. I quan ho fem, fem-ho amb un amor vulnerable. Llavors al nostre voltant molta gent experimentarà el secret de Jesús i trobarà la vida com nosaltres avui, aquesta tarda de Divendres Sant.

Catedral de Solsona, 2 d'abril de 2021

HOMILIA DE LA MISSA DE PASQUA

Podríeu dir-me quina és la funció vital més decisiva per al funcionament del nostre organisme? Aquella funció que inevitablement està lligada a la vida des que el cordó umbilical és tallat i fins a l'últim alè de vida? Aquella funció que, malgrat que la realitzem sense adonar-nos-en, hi podem exercir cert grau de control? Molts ja haureu encertat que m'estic referint a la funció respiratòria.

Respirem. Sempre ho estem fent, encara que normalment no ens n'adonem. D'altres moments, tanmateix, ens en fem plenament conscients quan fem un esforç físic intens, quan patim un estat d'ansietat o angoixa, un ensurt, un estat d'excitació o una situació de mareig. En aquests casos, el ritme de la respiració s'intensifica (hiperventilació) o minva sobtadament (hipoventilació).

Però, per què us parlo de la respiració? Doncs, perquè l'evangeli d'aquesta celebració de Pasqua ens revela que la funció vital de tot deixeble s'assembla a la respiració corporal. Perquè com ens mostren els textos de les aparicions del Resuscitat, els primers que veuen Jesús i el reconeixen són els deixebles que vivien una relació d'amor amb ell: les dones, Joan, Maria –com diu sant Ignasi. I l'amor, per a l'ànima, és bàsic com la respiració per al cos.

Vull mostrar-vos, doncs, que, com a deixebles de Crist, necessitem respirar amor diví. Vull mostrar-vos que, igual que els pulmons necessiten omplir-se d'aire, l'ànima necessita omplir-se de l'amor de Jesús. Vull mostrar-vos que una de les funcions més bàsiques d'un seguidor de Jesús és la “respiració espiritual”.

Què significa que l'ànima ha de respirar per mantenir-se viva? Què significa que cal aprendre aquesta funció bàsica per ser deixebles de Jesús? No us responc jo, sinó Jesús mateix. Ho fa en l'evangeli d'avui. Ho ha fet en els evangelis anteriors a aquest. Ho va fer en vida als seus deixebles. I ho segueix fent a través del seu Esperit Sant. Ho fa cada vegada que en els seus ensenyaments i en els seus fets ens revela el seu manament: “Estimeu-vos els uns altres com jo us he estimat”.

Respirar espiritualment, com en la respiració física, demana dos tempos o moviments: inspiració i expiració.

Inspiració. Inspireu l'amor de Jesús i ompliu els pulmons de l'ànima de la seva llum, afecte, tendresa, protecció, comprensió i perdó! Deixeu-vos abraçar per la seva paraula, llegint textos bíblics o mirant la sèrie *The Chosen*¹. Deixeu-vos

¹ “The Chosen”. www.thechosen.tv/app o a Apple Store o Google Play. Més informació a <https://watch.angelstudios.com/thechosen>

alimentar pel seu cos i la seva sang, quan es fa present en l'eucaristia. Deixeu-vos perdonar mitjançant el sagrament de la confessió. Feu-lo particip de les etapes més importants de la vida, mitjançant els sagraments del baptisme, la confirmació, el matrimoni... Cerqueu-lo, seguiu-lo i treballeu una bonica i sòlida relació personal, mitjançant el diàleg i l'oració constant i fidel. Obriu els ulls al món, a la creació, a la vida, i adoneu-vos de quantes coses porten el segell diví del seu amor.

Cal inspirar l'amor de Jesús. Si no ho fem, no podrem ser testimonis seus. És sabut que la persona que no rep amor difícilment podrà donar-ne; que aquell que no és estimat difícilment podrà fer-ho; que el membre de la parella que sempre ha de donar sense rebre corre el risc de cansar-se. Per donar amor, primer hem d'experimentar-lo. L'amor necessita amor.

Els primers deixebles primer també van haver d'inspirar l'amor de Jesús. En el seu cas ho van poder fer directament: sentint com Jesús els cridava amb amor; sentint com Jesús els canviava la vida; sentint com Jesús els seduïa amb la seva paraula; sentint com Jesús els curava l'ànima amb la seva paciència delicada; sentint com Jesús els meravellava i els obria a la presència immediata de Déu amb els seus miracles; sentint com Jesús els estimava d'una manera que mai no havien experimentat, especialment en els fets que aquests dies sants estem celebrant. Els primers deixebles van "inspirar" Jesús i van seguir-lo. Nosaltres, per esdevenir deixebles de Jesús, també hem de començar per "inspirar" el seu amor. Quan això succeeix, el miracle de l'amor es posa en marxa, rebem el seu amor i ens capacitem per donar-lo, per passar al segon moviment de la "respiració espiritual": l'expiració.

Expiració. Si estem plens de l'amor de Déu, com els pulmons plens d'aire, alliberem-lo a l'exterior! Perquè quan hem après a "inspirar", quina altra cosa es pot fer que no sigui transmetre'l als altres i contagiari-lo? I és que una ànima que ha experimentat l'amor de Déu és una ànima capaç de tenir cura, escoltar, perdonar, acompanyar, protegir i servir els altres, és a dir, "exhalar" aquest amor que rep del Creador a les altres criatures.

No deixeu d'estimar els altres com Jesús ens estima. No estalvieu el fet de donar-vos als altres, prioritzeu-los a vosaltres mateixos. No dubteu a lliurar-vos als altres, veient-los com a germans, com les oportunitats que us ofereix Déu per treure el millor de vosaltres mateixos i per caminar cap a la santedat.

Heus ací la funció vital de ser deixebles: estimar com Jesús ens ha ensenyat; primer deixant-nos estimar per Jesús (inspiració), per poder després estimar segons el seu exemple (expiració).

Convé recordar una altra condició de la respiració espiritual dels deixebles. “Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l’evangeli a tota la humanitat”. Així acaba el resum de les aparicions del Ressuscitat que fa l’evangelista Marc i del qual avui hem proclamat els primers versets.

Fixeu-vos que un element secundari de la respiració corporal és la parla. Que és durant l’expiració que l’aire surt dels pulmons, arriba a la laringe, xoca contra les cordes vocals que es contrauen i es produeix la veu; una veu que gràcies als articuladors bucals es converteix en fonemes que, units els uns amb els altres, articulen paraules i frases que ens permeten comunicar-nos. Així, doncs, aquesta expiració, no tan sols ha de servir per exhalar l’amor de Jesús i estimar els altres com ell ens ha estimat; sinó també per predicar arreu el regne de Déu, explicar qui és Jesús, testimoniar què hem viscut al seu costat i, així, que molts puguin conèixer-lo, estimar-lo i seguir-lo.

Quan deixem que l’ànima parli i articuli paraules d’amor, altres poden trobar la font de l’amor que a nosaltres ens nodreix. Els altres no només es queden amb l’amor que els podem comunicar, sinó que poden apropar-se a aquell que ens ha estimat.

Que l’amor que oferim als altres parli de Crist!

Catedral de Solsona, 3 d’abril de 2021

HOMILIA DE LA FESTA DE SANT EUDALD DE SORBA CELEBRACIÓ DEL DIPÒSIT DE LES RELÍQUIES

Per què tot aquest enrenou amb aquestes restes? Fariem el mateix si aquí a dalt, a l'altra banda del riu, excavant l'assentament romà, les haguéssim trobat en un sepulcre? Certament no. Ni dos bisbes estariem presidint aquesta celebració. Ni hauríem realitzat tot aquest cerimonial de certificació, instal·lació en una urna noble, ni l'hauríem lacrada, ni celebrariem aquesta eucaristia, ni la portariem en processó com farem d'aquí una estona i, molt menys, les dipositaríem de nou en el lloc on les varen trobar fa 45 anys.

Tot aquest enrenou es deu al fet que la recent datació de les restes abunda en el conjunt d'indicis que apunten a tractar-se de les relíquies de sant Eudald màrtir. Ara podem dir que, des del segle IV, hi ha petges ininterrompudes de culte a sant Eudald en aquest veral tocant a l'Aigua d'Ora: el martírium del segle VI, l'antiga església visigòtica del segle VII, els testimonis històrics que vinculen Sorba amb Ripoll del segle IX, l'ampliació de l'antiga església a principis del mil·lenni, la inscripció a l'ara de l'altar i el testimoni dels monjos de Ripoll a la recerca del crani de sant Eudald, que segons la interpretació del Dr. Manuel Riu no fou a Aix-les-Thermes, sinó a Sorba, al segle XII, la tradició immemorial del culte de Sorba a sant Eudald que testimonien els goigs, la festa i la processó, la construcció de l'actual temple parroquial de Sorba al segle XVII i les successives millores fins al s. XX, la troballa del martírium fa 45 anys. Trobareu, a la darrera pàgina d'aquest llibret que teniu a les mans, una explicació més detallada d'aquesta pinzellada que us acabo d'evocar.

Tot aquest enrenou es deu al fet que Eudald fou deixeble i màrtir del Crist. Fou instrument de Déu perquè l'evangeli arribés al cor de Catalunya a les acaballes de l'Imperi romà i testimoni que ha continuat evangelitzant amb signes i prodigis, per la presència de les seves relíquies, fins avui.

Fem-nos dues preguntes. Per què aquí? Per què fins avui?

Per què aquí?

Els goigs ens parlem que va néixer a la Llombardia: la plana del riu Po, pas de les grans vies romanes per connectar Roma amb la resta de l'Imperi, lloc on sant Agustí, en aquella mateixa època, es va convertir escoltant la predicació de sant Ambrós, bisbe de Milà.

Com pot ser que un patrici llombard marxés cap a Tolosa de Llenguadoc fent miracles arreu per on passava i acabés a Sorba? Com pot ser que deixés la cruïlla de l'Imperi i acabés en aquest racó de món?

La història encara ve de més lluny. En un racó de món, Crist, alpha i omega, principi i fi de la història, es feu home per portar la salvació a tota la humanitat, per assaciar la set de tot home de tot arreu i de sempre. Ell no va escriure les seves idees i va publicar un llibre que confiava que es traduís a totes les llengües. Ell va passar fent el bé: curant els malalts, alliberant els posseïts, perdonant els pecadors, restablint vides amb el poder de Déu. Ell va culminar la seva obra vençant el pecat i la mort en una creu i en un sepulcre. Ell va enviar els seus deixebles a anunciar amb paraules i signes aquesta bona notícia: tothom qui creu en Ell troba la vida veritable.

Els seus arribaren a Roma i a Tarragona. Les ciutats de l'Imperi es plagaren de cristians. Les persecucions feren màrtirs a molts. Les conversions, lluny de minvar, augmentaren i no cessà la missió. Com més deixebles, més missioners disposats a arribar a tots els racons. La nostra terra fou beneïda pel sud i pel nord. Els deixebles de Fructuós portaven l'evangeli des del sud. Els de Serni des del nord.

Si mirem la línia de parròquies dedicades a sant Serni –Ogern, la Llena, la Pedra, Besora, Clariana, el Cint, Montmajor, Malanyeu, Maçaners–, no és difícil imaginar la predicació d'aquest bisbe màrtir de Tolosa de Llenguadoc pel nostre Pirineu. Menys difícil, encara, és pensar que un seu deixeble, un segle després, avancés encara més i arribés fins a aquestes terres. Sense cap més interès que tots els homes coneguessin la vida.

Per què aquí? Per la mateixa raó que, quan fou evangelitzat tot l'Imperi, els monjos romans partiren cap al nord d'Europa a evangelitzar els pobles bàrbars. Per la mateixa raó que, quan Europa fou evangelitzada, els missioners partiren cap

a Amèrica i cap a l'Àsia. Per la mateixa raó que, al s. XIX, partiren cap a l'Àfrica i avui posem els ulls a la Xina. Perquè els deixebles del Crist no van on hi ha el poder i el diner, sinó on hi ha la gent que no coneix el Crist.

Però per què aquí les seves despulles? Perquè, des de sempre, els grans evangelitzadors, allà on han donat la vida, han deixat les seves despulles. Sant Pere Claver es troba a Cartagena d'Índies, sant Francesc Xavier a Goa, sant Eudald a Sorba.

Per què fins avui?

Jesús va dir i va fer. Va canviar la vida d'un grupet de deixebles. Els seus, preservats del maligne, enmig del món però sense ser-ne, plens del seu Esperit, en el seu nom, varen dir i varen fer i més i més varen creure i varen viure. Una llarga cadena de deixebles ha fet arrelar la fe cristiana a la nostra terra fins a afaiçonar-la profundament. La nostra història antiquíssima experimenta una gran novetat quan l'evangeli hi arriba, perquè el Crist fa noves totes les coses.

A Jesús el creien pel seu testimoniatge, per la seva paraula i pels seus miracles, especialment pel gran miracle de la seva passió, mort i resurrecció. Sant Eudald, com tots els sants i màrtirs, fou un gran evangelitzador, perquè va viure, parlar i fer com Crist. Fixeu-vos que les meravelles que canteu en els vostres goigs tradicionals mostren que la vida de sant Eudald fou com la de Crist. Vida amagada durant 20 anys. Vida pública d'un lloc cap a l'altre anunciant Crist i acreditant-lo amb els seus mateixos signes –guaricions, exorcismes, resurreccions, fins i tot miracles que afecten la natura. Fins i tot el va imitar en la mort –tres claus i la llançada al costat–, donant la vida per amor als seus perseguidors.

Els vostres goigs no obliden els miracles que sant Eudald ha continuat fent un cop mort, protegint la terra i la gent on va lliurar la vida per fer possible, malgrat totes les maltempsades que ha viscut aquesta nostra estimada terra, que continuessin naixent –les mares li han encomanat els seus embarassos– i creixent –els pagesos li han confiat les seves collites– deixebles del Crist.

Miracles d'ahir i d'avui que ens parlen de vida nova. Miracles que mostren que l'anunci de Crist, el regne de Déu, fa noves totes les coses. Els cors reneixen, els cossos es refan. Jesús ho mostra en vida. Els seus deixebles són enviats a fer-ho arribar a tots els racons de la terra.

Quan era un jove seminarista, el nostre rector, Mn. Jordi Orobitg, ens portava d'excursió perquè coneguéssim tots els tresors de la diòcesi. Recordo perfectament quan vaig visitar el martírium de Sorba. Devia tenir uns 23 o 24 anys. Vaig prendre consciència de les profundes arrels del cristianisme a casa nostra. Fa pocs dies vaig saber que qui m'acompanyava aleshores com a seminarista, Mn. Josep Maria Vilaseca, uns quants anys abans, essent un nen, va ser present a la celebració on es va presentar als fidels la troballa del *martírium*.

El dia de la meva ordenació episcopal, quan convocava a tots els diocesans a l'obra de l'evangelització més gran, mai vista a la diòcesi, des que la nostra terra fou evangelitzada durant el primer mil·lenni, pensava en el vostre *martírium*. Poc imaginava aleshores que l'evangelització de sant Serni i de sant Eudald fossin les llavors de la nostra fe.

Tenim màrtirs del primer mil·lenni. Tenim sants i màrtirs del segon mil·lenni. Ara ens toca a nosaltres: som els que Déu vol sants del tercer mil·lenni.

Mirem què va fer Crist en la vida de sant Eudald. Demanem-li al nostre protomàrtir que ens obtingui la seva fe. Confiem-li les nostres necessitats. Donem-li l'oportunitat de continuar fent miracles perquè no manquin a la nostra venerabilíssima església de Solsona evangelitzadors que facin d'aquesta terra, en aquest tercer mil·lenni, terra de sants!

Sorba, 11 de maig de 2021

HOMILIA DE LA FESTA FAMILIAR DE LES CINC GENERACIONS A MONTSERRAT

“Us enalteixo i us canto lloances, beneixo el nom del Senyor”. Així ens ajuda a pregar la primera lectura d'avui. Cadascú dels que som aquí ens sentim convidats

a cantar la seva pròpia lloança al bon Déu, com fa l'autor d'aquest llibre sapiencial.

La meva lloança i la de la meva família, avui presents als peus de la Mare de Déu de Montserrat, és una lloança per la gràcia de coincidir en vida cinc generacions: la meva padrina Teresina, la meva mare Lurdes, la meva germana Teresa, la meva neboda Núria i el seu fillet Francesc.

Montserrat és el santuari de la nostra família. Aquí es varen casar els meus pares. Aquí hem celebrat els seus aniversaris de noces. Aquí vaig pujar acabat d'ordenar capellà. Aquí em vaig preparar per a l'ordenació episcopal. Aquí vàrem celebrar els 90 anys de la meva padrina. Després de 20 anys vivint a Solsona, m'he fet fill del Claustre. Però soc fill de Montserrat. Per això, aquí és on naturalment ens surt la lloança a Déu per les benediccions que Santa Maria no para d'aconseguir-nos.

La lloança que la Paraula ens inspira avui, però, va molt més enllà de l'agraïment pel do de la vida i de la família. Jesús, fill de Sira, lloa Déu per haver obtingut la gràcia de la saviesa. Lloa el bon Déu perquè des que era un noi la va anhelar i demanar, va saber esperar que madurés en el seu cor i va col·laborar a fer-la fructificar. No va dubtar a reconèixer i enaltir aquell qui li va regalar.

De què serveix una llarga vida si és un calvari? De què serveix una extensa família si viu malavinguda? Adonem-nos que hem de lloar Déu pel do de la saviesa que permet viure en la veritat del disegni diví. Hem de lloar Déu pel do d'estimar-lo i d'estimar els altres com Jesús ens va estimar.

Israel, des d'antic, reconeixia la fidelitat a la Llei com el camí de la vida veritable, segons el disegni de l'Altíssim. Viure en la Llei demanava estudi, coneixement i exercitació. Calia que l'israelita, des de jovenet, fos instruït i entrenat. Calia que no es desviés del camí recte.

Els profetes constataven com n'era, de fàcil, desviar-se, ser infidels a la Llei i patir tota mena de desgràcies. Ells exhortaven el poble a la fidelitat i, alhora, anunciaven una obra extraordinària de Déu per gravar en el cor de cada israelita la seva Llei.

Alhora, la tradició sapiencial entenia que la saviesa era una gràcia de l'Altíssim que calia demanar i acollir. Rebre la saviesa de part de Déu permetia aprendre la Llei, entendre-la i observar-la. L'Altíssim la concedia als piadosos i als rectes de cor. Els pecadors i els ignorants eren exclosos de la saviesa.

Aquestes idees eren vigents en el temps de Jesús i més ho foren en el judaisme després de la destrucció del temple. Els qui heu llegit la novel·la “El metge” recordeu com el protagonista, Rob Cole, que es feia passar per jueu per poder estudiar medicina a Isfahan, a l'escola d'Avicenna, havia d'aprendre de memòria els més de 600 preceptes legals presents a la Torà. Per això, Jesús, aquell rabí estrany i sorprenent, va descol·locar els fariseus, corrent majoritari entre els observants de la Llei en la seva època, com veiem a l'evangeli d'avui. Només cal que mireu la primera temporada de la sèrie *The Chosen* per adonar-vos d'aquest contrast que difícilment podem captar amb la simple lectura dels evangelis.

Jesús desvela l'autèntica saviesa, el *com* de l'operació divina en el cor dels fidels que anunciaven els profetes. Jesús no va estudiar la Llei als peus d'un rabí reconegut de Jerusalem, Jesús no feia estudiar la Llei als seus deixebles. Jesús mostrava amb la seva vida, amb els seus gestos i paraules el rostre de Déu i el seu amor per la humanitat. Jesús mostrava que el camí de la vida consisteix en una relació personal amb el Pare, fent-se de la seva colla, vivint amb ell. Això era tan aventurat i desestabilitzador que ni els que s'arriscaren a seguir-lo no ho van acabar d'entendre fins al moment en què van rebre la veritable saviesa, el do de l'Esperit Sant. Quan van ser ungits per Déu mateix, quan l'Esperit de Jesús va ser infós en els seus cors, aleshores, van poder viure en relació amb Déu en esperit, aleshores van començar a viure de veritat.

Acabem de celebrar la festa de la Pentecosta. Hem contemplat, un any més, l'acompliment de la promesa de Jesús als seus deixebles. Hem considerat, una vegada més, que no és possible esdevenir deixeble sense el do de l'Esperit, sense rebre la veritable saviesa que ve del cel. Sabem que sense l'Esperit Sant correm el risc de restar en una versió més o menys cristianitzada del compliment de la Llei: l'esforç més aviat poc reeixit en el compliment dels manaments radicalitzats per Jesús en el discurs de la muntanya.

Maria, model dels deixebles de Jesús, la plena de l'Esperit Sant des de la seva immaculada concepció, la visitada per l'Esperit Sant en l'anunciació, la sostinguda per l'Esperit Sant en la passió del seu fill, la present en l'església naixent el dia de la Pentecosta, ens pot obtenir molt més que llarga vida i llarga família. Ens pot obtenir la gràcia de la saviesa, la gràcia de l'Esperit Sant.

Lloem el bon Déu avui pel do de l'Esperit. Agraïm-li a Maria que ens l'hagi obtingut i supliquem-li que accomplixi en nosaltres allò que demanàvem junts al bon Déu el diumenge passat a la pregària col·lecta: “vesseu arreu de la terra els dons de l'Esperit Sant i repetiu en el cor dels qui creuen en vós allò que la vostra bondat divina va obrar als mateixos inicis de la predicació de l'evangeli”.

“Us enalteixo i us canto lloances, beneeixo” el vostre nom, Senyor, perquè heu beneït aquestes cinc generacions de la meua família no només amb el do de la vida, sinó sobretot amb el do de la vostra saviesa, el do del vostre Esperit Sant!

Montserrat, 29 de maig de 2021

HOMILIA DE LA MISSA DE LA SANTÍSSIMA TRINITAT

Si amb un dron recorreguéssim tot el món a vol d'ocell, descobriríem que les construccions humanes més antigues que resten dempeus són sempre llocs sagrats: els dòlmens irlandesos o de l'illa de Pasqua, les piràmides (sepulcres dels faraons divinitzats), els temples de les civilitzacions indoamericanes i de l'orient, no cal dir les basíliques cristianes o les mesquites musulmanes.

Tots aquests testimonis mostren que la inquietud més profunda i recurrent de tots els homes i de tots els temps és Déu. Qui és, com és?

Algunes religions l'han fet tan llunyà que no té rostre ni parla. Altres, tan proper que s'assembla als homes en les seves lluites, misèries i alegries.

Avui la litúrgia ens proposa de contemplar aquest Déu cercat arreu i sempre. És un Déu que alhora és llunyà –creador i omnipotent– i proper –capaç de fer-se home, de parlar, de salvar. Avui les lectures ens parlen del rostre i del misteri de Déu, capaç de fer-se íntim, d’habitar-nos interiorment.

Déu és radicalment diferent i superior als homes, però alhora proper i capaç d’empetitir-se per habitar en nosaltres. I això és possible perquè Déu és trinitat. Essent u, és tri. Essent un únic Déu, és en tres persones divines. Oh misteri extraordinari que fa possible que us coneguem, que ens pugueu salvar, que pugueu habitar dins nostre, Trinitat excelsa, i magnífica!

Fixeu-vos com Moisès ja anunciava el veritable misteri u i tri de Déu.

A partir de l’experiència viscuda a l’aliança al Sinaí, Moisès recorda al poble que Déu ho ha creat tot, que Déu ha parlat al seu poble, més encara, que l’ha alliberat de l’esclavitud d’Egipte. Déu ha fet una aliança amb ells per la qual si el poble observa la Llei que els ha donat, Ell habitarà enmig d’ells protegint-los i beneint-los, els donarà una terra que regalima llet i mel i els concedirà llarga vida i àmplia descendència.

Déu, pare, fill i esperit Sant, preparava la seva revelació salvadora per a la humanitat a través d’aquestes figures.

Israel havia dibuixat aquest Déu creador, parlador, salvador i amic en el relat dels orígens. De fet, però, aquest Déu estava per manifestar-se i actuar segons el seu ésser en la plenitud dels temps.

I així fou! Déu es va poder fer home en Jesús, perquè nosaltres havíem estat fets a imatge i semblança seva, havíem estat creats a imatge del Fill.

Déu parlava al seu poble a través dels patriarques i profetes perquè Déu és tri, és comunicació, amic i company de camí.

Déu va salvar Israel d'Egipte perquè ens preparava per a la seva visita salvadora.

Déu no podia suportar que visquéssim lluny d'Ell, que cerquéssim la felicitat apartats d'Ell, en camins falsos, perquè ens havia creat per viure amb Ell al paradís.

Déu ens va treure de l'esclavatge del pecat, d'una vida lluny d'Ell, en la mentida, la por, el dolor i la mort, perquè Déu va fer una aliança amb Israel.

Perquè Déu és Trinitat, nosaltres el podem escoltar, tenim a l'abast la llibertat, podem viure en plenitud gràcies a la seva presència en nosaltres. Oh Trinitat excelsa i santíssima!

Si Déu ens ha creat a imatge i semblança seva, adorem-lo. Donem-li el nostre cor. Creiem en Ell i visquem per a Ell.

Si Déu ens ha parlat, escoltem-lo i fem-li cas.

Si Déu ens ha salvat, visquem en la seva amistat.

Si Déu ha decidit habitar-nos, deixem-nos guiar per Ell.

Certament, avui Déu trinitat et recrea, et parla, et salva i tant de bo que t'habitï. Perquè el Pare que et va crear és el Déu amb nosaltres i per mitjà del Fill que t'ha parlat ara et deslliura del pecat i et donarà el seu Esperit Sant.

Catedral de Solsona, 30 de maig de 2021

LA CONVERSIÓN PASTORAL SEGÚN EL EVANGELII GAUDIUM Y LA INSTRUCCIÓN DE LA CONGREGACIÓN PARA EL CLERO SOBRE LA CONVERSIÓN PASTORAL DE LA COMUNIDAD PARROQUIAL AL SERVICIO DE LA MISIÓN EVANGELIZADORA DE LA IGLESIA

Introducción

Una imagen

Santa Teresa de Jesús, en las Moradas cuartas (2,2-3), habla de dos fuentes de las que mana agua y que llenan dos pilones. De la primera mana y allí mismo el pilón se hincha –se llena–, se desborda y engendra un arroyo. La segunda entrega el agua a un pilón alejado a través de acueductos que van perdiendo el agua. Esta segunda apenas llena el pilón a pesar de todos los esfuerzos. Nuestro sistema parroquial se parece a esta segunda fuente y la conversión pastoral debe llevarnos al modelo de la primera fuente.

Un primer preliminar

El magisterio de la Iglesia hace muchos años que habla de evangelización, nueva evangelización, primer anuncio, conversión pastoral y misionera. Todos nos sabemos de memoria los textos fundamentales sobre el tema –*Evangelii nuntiandi*, *Redemptor hominis*, *Novo millennio ineunte* y *Evangelii gaudium*–. Pero del dicho al hecho hay un trecho. Es mucho más fácil decir lo que se tiene que hacer que hacerlo.

No voy a ofrecer una reflexión sobre la *Evangelii gaudium*. Tampoco voy a presentar las vías de conversión pastoral de la comunidad parroquial que ofrece la reciente Instrucción de la Congregación para el Clero. Voy a compartir la conversión pastoral y misionera de las comunidades parroquiales que estoy impulsando en mi diócesis. Voy a compartir las intuiciones que guían nuestras apuestas. Y voy a remitir a la *Evangelii gaudium* y a la Instrucción susodicha para mostrar que no vamos por libre, que nos arriesgamos a ello empujados por el Santo Padre y por la Iglesia.

Un segundo preliminar

Les hablo desde una diócesis: pequeña (140.000 habitantes); rural (sin poblaciones de más de 20.000 habitantes); despoblada (más de la mitad de las parroquias –170– de menos de 100 habitantes); secularizada (5% de la población que asiste a la misa dominical, 10% que se bautiza y recibe la 1ª comunión; 5% que se confirma); envejecida (media de edad de los fieles de misa dominical y del clero: 75 años); y sin vocaciones (21 sacerdotes en activo).

Basta de acueductos. Pilonos allí donde mana la fuente

Nuestro sistema parroquial parece un complejo entramado de acueductos que se empeñan en llenar pilonos alejados de la fuente. El entramado de parroquias, deteriorado, difícil de mantener, no consigue verter agua en cada pilón –en cada parroquia–. ¿No sería mucho más sencillo y provechoso que allí donde mana el agua creásemos un pilón rebosante? Poco nos cansaríamos si nos librásemos de construir y mantener acueductos y si nos concentrásemos en hacer crecer las comunidades que Dios bendice. ¿No nació así la Iglesia? ¿No sucedió así cuando Antioquía desbordaba de fieles (Hch 11, 19-30), se vertebraba gracias a los carismas (Hch 13, 1), escuchaba al Espíritu Santo (Hch 13,2) y enviaba misioneros a engendrar nuevas comunidades?

El Papa nos habla de conversión pastoral de la comunidad parroquial cuando afirma en la *Evangelii gaudium*: «Espero que todas las comunidades procuren poner los medios necesarios para avanzar en el camino de una conversión pastoral y misionera, que no puede dejar las cosas como están. Ya no nos sirve una “simple administración”» (EG 25); «Sueño con una opción misionera capaz de transformarlo todo, para que las costumbres, los estilos, los horarios, el lenguaje y toda estructura eclesial se convierta en un cauce adecuado para la evangelización del mundo actual más que para la autopreservación» (EG 27).

Nuestro sistema parroquial se halla en una dinámica de autopreservación y mantenimiento. Defiendo, pues, una conversión pastoral que acabe con los acueductos y cree pilonos –comunidades– allí donde el manantial –el evangelio– mane con abundancia. Apostar por crear comunidades donde Dios bendice no empobrece. Al principio puede dar la sensación de que perdemos presencias, pero rápidamente

mostrará que no hay crecimiento si no hay evangelización y no se evangeliza por el simple hecho de tener estructuras.

La Instrucción de la Congregación para el Clero “La conversión pastoral de la comunidad parroquial al servicio de la misión evangelizadora de la Iglesia” nos invita a desmontar acueductos: «En las transformaciones en curso, la parroquia algunas veces, a pesar de su generoso esfuerzo, no consigue responder adecuadamente a muchas de las expectativas de los fieles [...] hoy, el territorio ya no es solo un espacio geográficamente delimitado, sino el contexto donde cada uno desarrolla su propia vida [...]. Es en este “territorio existencial” donde se juega por completo el desafío de la Iglesia en medio de la comunidad» (nº 17). No definiendo la supresión de mediaciones eclesiales que permitan que el evangelio llegue a ambientes y realidades, definiendo no perdernos en mantener estructuras que nos ocupan y no evangelizan.

Basta de acueductos que ni podemos mantener ni hacen llegar el agua del evangelio. La iglesia no evangeliza por el simple hecho de tener una parroquia en cada villa o ciudad. La iglesia no evangeliza por el simple hecho de tener escuelas, geriátricos u organizaciones caritativas. La iglesia no evangeliza, como reza la Instrucción, por «la mera repetición de actividades sin incidencia en la vida de las personas concretas». Ello «resulta un intento estéril de supervivencia» (nº 17).

Donde mane el agua concentremos nuestras fuerzas para crear un pilón donde muchos puedan abrevarse. Una comunidad viva es una comunidad que reza, comparte fraternalmente y evangeliza. Todos los que la forman sienten y viven el evangelio –se hinchán de él–, se reúnen para rezar, celebrar y compartir fraternalmente lo que viven y tienen.

Una iglesia en salida misionera no es un grupo de efectivos eclesiales – sacerdotes y consagrados– que ejercen de gestores de instituciones supuestamente católicas. Una iglesia en salida misionera no es un sacerdote que atiende peticiones sacramentales y mantiene un templo y unos espacios parroquiales.

Estamos en ello

¿Por qué 170 parroquias si solo 50 tienen una realidad social que permita la existencia de una comunidad parroquial?

¿Qué sentido tiene dedicar los 21 sacerdotes que tenemos a mantener la vida agonizante de estas 50 parroquias?

¿Qué sentido tiene ocupar a los agentes de pastoral en el mantenimiento de presencias sin capacidad evangelizadora (escuelas, geriátricos, patronatos culturales...)?

Nuestra visión diocesana –una nueva organización diocesana al servicio de comunidades parroquiales evangelizadoras– apuesta por concentrar todos nuestros recursos en la creación de 12 verdaderas comunidades parroquiales. Tras mi primera visita pastoral, identificamos las 12 parroquias en las que mana el agua –hay indicios de vida eclesial comunitaria–. El resto las atendemos en lo que nos piden –misa dominical y exequias– (Instrucción núm. 43-45).

Una comunidad parroquial nace de una pequeña fraternidad, de un grupo de discípulos que evangelizan. Desde hace 20 años intentamos, con paciencia y respetando tiempos, crear pequeñas fraternidades pastorales –uno o dos sacerdotes, un diácono o un seminarista en experiencia pastoral, uno o dos trabajadores apostólicos, uno o dos laicos más comprometidos– que recen, compartan y sueñen pastoralmente. Les damos el nombre de equipos pastorales parroquiales. Los hemos conseguido en un buen grupo de estas 12 parroquias. Los acompañamos desde la diócesis en un itinerario de conversión pastoral que llamamos “Acompañamiento integral de parroquias”.

Estos equipos –que de acuerdo con la Instrucción (nº 66) no deberíamos nombrar de este modo– se han formado en evangelización, discipulado, liderazgo, conversión pastoral. Concentran los esfuerzos pastorales de su parroquia en el primer anuncio, en el discipulado y, progresivamente, en la conversión pastoral del resto de la realidad parroquial. Son también capaces de iniciar una pastoral evangelizadora allí donde solo queda la misa y las peticiones sacramentales e incluso están a punto para empezar de cero si fuese necesario.

Basta de acueductos. Pilonés allí donde mana la fuente.

Si pocos mucho, no hay arroyo

Una comunidad henchida de evangelio desborda y genera un arroyo que fluye y llega a muchos. La conversión pastoral no persigue desmontar acueductos para reducir nuestra acción, sino que consiste en hacer posible que fluyan arroyos que multipliquen y hagan fecunda la acción pastoral. Si renunciamos a garantizar servicios religiosos en cada pueblo y apostamos por hacer discípulos misioneros, pronto veremos cómo florecen comunidades allí donde llegan los arroyos que fluyen de las comunidades parroquiales.

La conversión pastoral que provoca que un pilón desborde y cree un arroyo pide un cambio de mentalidad y de liderazgo en las parroquias. Simplemente, trabajar pastoralmente con ahínco no genera un arroyo, no hace crecer y desbordar una comunidad.

En muchas parroquias se celebran misas, se atienden las peticiones sacramentales, se vela por la gestión y mantenimiento de edificios y por el acondicionamiento litúrgico del templo. A menudo, todas estas tareas las lleva a cabo el mismo párroco. Él, hombre-orquesta, se encarga de todo, lo ejecuta todo y por ello se reduce a lo urgente, a mantener. La mentalidad que engendra es concebir la parroquia como un punto de servicios religiosos, el párroco como su dispensador y los fieles como los consumidores. Todo apunta a la autorreferencialidad, a la autopreservación, al mantenimiento pastoral. El liderazgo del párroco se resume en: «aquí mando yo y se hace lo que yo digo». No ejerce un verdadero liderazgo: es reactivo a posibles sugerencias e incapaz de delegar, involucrar, sumar, acompañar, hacer crecer.

En otras parroquias, además de toda la actividad anterior, hay grupos de todo tipo –niños, jóvenes, matrimonios, ancianos, coro, lectores, visitantes de enfermos, Cáritas–. Ello no supone necesariamente crecimiento. Puede simplemente que se trate de atender las necesidades de los fieles, que van más allá de los sacramentos, pero no más allá de hacer algo más. Si el párroco no discipula y no cuida, acompaña y forma a líderes en discipulado, acabará contratando a unos pocos –sacristán, organista, secretaria, responsable de pastoral juvenil...– para poder mantenerlo todo.

En este caso, unos pocos lo hacen todo. Hacen más que cuando el párroco lo hacía todo, pero sin salir de la cultura del mantenimiento. La parroquia continúa siendo un dispensador de servicios religiosos. Tiene un catálogo más extenso, pero poco más.

En ambos casos, lo importante –el primer anuncio, el discipulado, el engendramiento de una verdadera comunidad– queda pendiente. El pilón no desborda, no se crea arroyo y no se evangeliza.

Si muchos poco, hay arroyo

Necesitamos comunidades parroquiales de discípulos misioneros. Como dice el Papa: «A través de todas sus actividades, la parroquia alienta y forma a sus miembros para que sean agentes de evangelización» (EG 28); «que nadie postergue su compromiso con la evangelización, pues si uno de verdad ha hecho una experiencia del amor de Dios que lo salva, no necesita mucho tiempo de preparación para salir a anunciarlo, no puede esperar que le den muchos cursos o largas instrucciones. Todo cristiano es misionero en la medida en que se ha encontrado con el amor de Dios en Cristo Jesús; ya no decimos que somos “discípulos” y “misioneros”, sino que somos siempre “discípulos misioneros”» (EG 120).

En las verdaderas comunidades parroquiales, unos pocos lideran, muchos anuncian, algunos discipulan, todos sirven. En estas comunidades no hay uno que lo hace todo, tampoco unos pocos que lo hacen todo, sino muchos que haciendo cada uno un poco, juntos hacen muchísimo. En ellas, los párrocos celebran, forman y acompañan y delegan. En ellas, los párrocos tienen disponibilidad para ir a engendrar nuevas comunidades parroquiales. Esto no va en detrimento del ministerio sacerdotal, sino que lo pone al servicio de su prioridad: la evangelización (Instrucción cap. VIII).

El cambio de mentalidad y de liderazgo pasa por sacerdotes engendradores de comunidades, diáconos permanentes y laicos con ministerios vertebradores de comunidades y fieles laicos acrecentadores de comunidades.

Apostamos por sacerdotes misioneros que engendran comunidades de discípulos misioneros para el anuncio del evangelio y el discipulado. Sacerdotes

que entienden que enseñar, santificar y regir se realiza prioritariamente a través del primer anuncio, de la iniciación cristiana, de la celebración de los sacramentos y de la articulación de la ministerialidad de la comunidad. Sacerdotes que cuando una comunidad ya dispone de diáconos y laicos instituidos en diversos ministerios, les hacen partícipes de la cura pastoral y dedican lo mejor de su tiempo al proceso de engendramiento de una nueva comunidad parroquial. Sacerdotes que evangelizan, acompañan, forman y delegan. Sacerdotes que engendran una nueva cultura parroquial.

Apostamos por diáconos permanentes que, siendo ministros ordenados que surgen de la misma comunidad parroquial y viven establemente en ella, pueden participar en la cura pastoral de acuerdo con lo que dice la Instrucción (nº 87 i nº 90): «existe otra modalidad para el Obispo –como lo ilustra el can. 517, § 2– para proveer la cura pastoral de una comunidad incluso si, debido a la escasez de sacerdotes, no es posible nombrar un párroco o un administrador parroquial, que pueda asumirla a tiempo pleno. [...] el Obispo diocesano puede confiar una participación del ejercicio de la cura pastoral de una parroquia a un diácono, una persona consagrada o un laico, o incluso a un conjunto de personas» y «además, si fuera el caso, se preferirá uno o más diáconos a personas consagradas y laicos para esta forma de gestión de la cura pastoral».

Apostamos por comunidades que reconozcan carismas en los laicos e instituyan a los que se sientan llamados a los diversos ministerios – lector, acólito, catequista, diaconía...–. Una comunidad que acoja todos los dones y discierna las llamadas a compromisos estables. Comunidades en las que todos atestigüen y anuncien el evangelio, en las que muchos hagan poco para juntos hacer muchísimo. Comunidades que reconozcan que necesitan que algunos asuman ministerios que velen por la vida de la comunidad y que todos anuncien el evangelio y apoyen el discipulado. Comunidades que prioricen la vida de fe y de ella desborde el testimonio y el anuncio.

Estamos en ello

Estamos intentando que, dentro de 4 años, algunas de nuestras primeras 12 comunidades parroquiales gocen de una o varias vocaciones al diaconado permanente, algunas llamadas temporales a los equipos misioneros destinados a

engendrar nuevas comunidades parroquiales, alguna vocación al presbiterado y muchas vocaciones a los múltiples ministerios que permitan cuidar de la comunidad y multiplicar su capacidad evangelizadora.

Confiamos que, dentro de 4 años, algunos de los 21 sacerdotes en activo de la diócesis puedan compaginar el cuidado pastoral de la comunidad que están engendrando desde hace un tiempo con la misión de engendrar otra nueva. Cuando eso empiece a ser posible, deseo que los sacerdotes se vayan agrupando en fraternidades de tres, con la posibilidad de que se pueda añadir algún seminarista en misión o uno o dos jóvenes llamados temporalmente a engendrar comunidades. Estos sacerdotes, libres de la gestión diaria de la comunidad ya vertebrada, sin dejar de asistir la sacerdotalmente y de velar por la cura pastoral que de derecho les corresponde, esperamos que dediquen lo mejor de su tiempo al engendramiento de una o dos comunidades más en el seno de la zona pastoral bajo su responsabilidad.

A medida que esto vaya sucediendo, contamos con que las primeras 12 comunidades parroquiales se estructuren del siguiente modo. Un diácono permanente participará en la cura pastoral a través de la coordinación y el acompañamiento de los responsables de cada uno de los ámbitos de la vida de la comunidad (Adoración, Bella comunidad, Caridad, Discipulado, Evangelización). También se encargarán de la formación de los mismos, de aquellos fieles que se sientan llamados a ejercer algún ministerio y de los responsables del discipulado –piezas clave para que todos los fieles atestigüen y anuncien el evangelio–. En aquellas comunidades donde el Señor no llame a ningún fiel al diaconado, temporalmente podrá participar en esta cura pastoral algún laico –especialmente mujeres.

También tenemos la esperanza de que en estas 12 comunidades el Señor llame a algunos jóvenes al sacerdocio o a un compromiso temporal a la misión de engendrar nuevas comunidades. Los primeros ingresarán en el Seminario. Los segundos en una escuela de agentes misioneros. Los primeros seguirán el proceso formativo que establece la iglesia con el objetivo de conseguir la visión misionera que compartimos diocesaneamente: «pastores de comunidades equilibrados humanamente, trabajados espiritualmente, formados intelectualmente y misioneros pastoralmente». Los segundos, tras 6 meses de formación, se unirán, del modo apropiado, a una fraternidad sacerdotal para generar la pequeña fraternidad que misionará para engendrar una nueva comunidad parroquial.

Soñamos también con que cada una de estas 12 comunidades suscitará, como fruto maduro del discipulado, la participación de todos sus miembros en la vida de la comunidad. El modelo de vida eclesial de estas comunidades es: todos 2 x 1. Todos los fieles son llamados a vivir 2 espacios de pequeño grupo quincenal: una semana con el propio grupo de fe –escucha de la Palabra, formación, descanso, acompañamiento, oración, sanación...–; la siguiente semana con el propio grupo de servicio –ya sea en la Adoración, la Bella comunidad, la Caridad, el Discipulado o la Evangelización– formándose, organizando o ejecutando. Todos los fieles también son llamados al encuentro semanal de toda la comunidad: la eucaristía dominical. Todos presididos por el párroco, el sacerdote que engendró la comunidad. Este encuentro se centra en la celebración solemne y viva de la eucaristía dominical, pero se extiende a modo de confraternización y, en algunas ocasiones, a modo de asamblea para tratar sobre la vida interna de la comunidad y sobre sus apuestas evangelizadoras. Así pues, todos 2 x 1.

Cuando presenté el Plan Pastoral Diocesano, hace casi 10 años, soñábamos con pasar de la disminución y el envejecimiento al crecimiento y al rejuvenecimiento en todas las parroquias de la diócesis. No éramos suficientemente conscientes de que teníamos un sistema de acueductos que lo haría imposible. Desde hace 5 años, estamos desmontando estructuras y equipando a agentes y equipos para dar a luz estas 12 comunidades parroquiales –pilones– que pronto van a hacer nacer arroyos –nuevas comunidades.

AMPLIACIÓ DEL COL·LEGI DE CONSULTORS

Decret 14/21. Solsona, 30 de juny de 2021

Atès que per Decret 22/17, d'11 d'octubre de 2017, es va constituir el Col·legi de Consultors de la diòcesi de Solsona, per un període de cinc anys,

Atès que el cànon 502§1 del C.I.C. estableix que “Entre els membres del consell presbiteral el Bisbe diocesà nomena lliurement alguns sacerdots, en nombre no inferior a sis [...]”

Atès que per diferents motius dos dels preveres han deixat de ser membres de l'esmentat Col·legi de Consultors i el nombre actual de sacerdots és de quatre,

Pel present, NOMENO

MN. JORDI OROBITG I HUGUET

i

MN. CLIMENT CAPDEVILA I RIU

MEMBRES DEL COL·LEGI DE CONSULTORS

Fins a l'acabament del quinquenni de la resta de membres

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Bisbe de Solsona

+ Xavier Novell i Gomà
Bisbe de Solsona

Per manament del Sr. Bisbe

Júlia Ayala i Vilardell
Secretària general-cancellera

SUPRESSIÓ DE LA PARRÒQUIA DE SANT MAURICI

Decret 15/21. Solsona 30 de juny de 2021

Atès que la parròquia de Sant Maurici de Sant Maurici, erigida canònicament, no ha estat mai suprimida formalment,

Atès que no hi ha casa parroquial i des de fa temps es considera suprimida,

Atès que el cànon 515§2 estableix que “pertoca únicament al Bisbe diocesà erigir, suprimir o canviar les parròquies, però no ha d’erigir-les, suprimir-les o canviar-les notablement sense haver escoltat el Consell Presbiteral”,

Atès que en la reunió del Consell Presbiteral, del dia 22 de febrer de 2021, es va portar a consulta la supressió de l’esmentada parròquia de Sant Maurici de Sant Maurici, el tema fou presentat i defensat pel rector i la majoria del consell hi va donar suport,

Atès que des de fa molts anys la parròquia ha estat atesa pel rector de Sagàs i convé que consti a quina parròquia queden integrades totes i cadascuna de les cases que fins ara pertanyen a la parròquia de Sant Maurici de Sant Maurici,

Pel present SUPRIMEIXO

LA PARRÒQUIA DE SANT MAURICI DE SANT MAURICI

Integrant tot el seu territori i els seus béns a la parròquia de Sant Andreu de Sagàs.

Ho decreta i signa l’Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Solsona

+ Xavier Novell i Gomà
Bisbe de Solsona

Per manament del Sr. Bisbe

Júlia Ayala i Vilardell
Secretària general-cancellera

CLOENDA DE LA VISITA PASTORAL A LA UNITAT PASTORAL PARROQUIAL DE NAVÀS

Decret 16/21. Solsona, 30 de juny de 2021

Des de finals d'octubre de 2020 i fins a principis de gener de 2021, el rector de la parròquia de Navàs, Mn. Antoni Quesada, va estar de baixa a causa de contagi de Covid-19. Jo mateix i el capellà jubilat que l'ajudava vàrem contagiar-nos també. Mn. Tomàs Calvo va morir. Mn. Antoni Quesada fou ingressat. Un servidor, un cop recuperat, vaig va assumir la cura pastoral de Navàs i l'Ametlla de Merola.

Considero que el treball que he fet a la parròquia de Navàs i de l'Ametlla durant aquesta substitució, així com les visites que he fet a la resta de parròquies de la unitat, m'han permès conèixer-les. Així, doncs, aquesta ha estat l'ocasió, com ja va succeir amb les unitats pastorals parroquials de Cardona i Solsona, per realitzar a fons i amb cura la visita pastoral de Navàs i de la seva unitat pastoral parroquial.

A Navàs

De fet, la visita pastoral ja havia començat el dia 17 d'octubre, amb les confirmacions d'un grupet de noies i un noi a Navàs.

Durant els dos mesos que vaig atendre Navàs, vaig celebrar eucaristies de diari –dos cops per setmana– i dominicals setmanalment. Cal fer una menció especial al funeral de Mn. Tomàs Calvo que vaig presidir a l'església parroquial de Navàs, junt amb un bon grup de preveres, el dia 1 de desembre.

Vaig atendre el despatx parroquial, vaig oferir el servei de les confessions, especialment els dies previs a Nadal, i vaig cercar ajudes per a la cura del temple i de la litúrgia.

Després d'unes setmanes d'aturada, vaig impulsar la represa de la publicació del full de la unitat pastoral parroquial "El Sarment". Tenint present que encara no havia començat la catequesi parroquial i aprofitant l'obertura de les activitats

extraescolars per a grups de menys de sis infants, vaig arrencar la catequesi de preparació a la primera comunió i a la confirmació a Navàs, gràcies a la disponibilitat del bon grup de catequistes. Durant l'Advent i Nadal, una bona colla d'infants van participar en les celebracions dominicals.

També vaig aprofitar per fer un seguiment proper del procés de l'Escola Diocesana de Navàs per demanar la integració a la xarxa de centres educatius de la Generalitat de Catalunya.

Mn. Antoni Quesada, a partir de principis de desembre, va començar a fer-se present a la parròquia de Navàs i va anar assumint a poc a poc les responsabilitats parroquials: l'economia, el despatx, les celebracions de les exèquies i de les misses de diari...

A l'Ametlla de Merola

Simultàniament amb la cura de Navàs, vaig tenir cura de la parròquia de Merola. Vaig celebrar-hi missa quinzenalment i vaig alegrar-me i felicitar el bon servei de l'Andreu Vilà i de la resta de col·laboradors que garantiren les celebracions de la Paraula els altres diumenges i les reunions de pregària un cop entre setmana.

Vaig encarregar l'economia parroquial a l'Andreu i vaig interessar-me pels projectes d'obres dels quals ja m'havia parlat Mn. Tomàs i pels possibles usos de la rectoria.

Vaig invitar els fidels a la confessió a les vigílies de Nadal i vaig ponderar la vitalitat parroquial i civil de la colònia.

A Viver

El dia 22 de novembre vaig pujar a Viver i vaig celebrar l'eucaristia. No tenien missa des de l'inici de la pandèmia, ja que quan Mn. Climent Forner volia reprendre les misses, va contagiar-se de Covid-19 i encara es trobava convalescent. Dos dies més tard, vaig pujar a dinar amb ell per celebrar el seu sant i li vaig proposar de jubilar-se. Mesos més tard, va presentar la jubilació i vaig nomenar Mn. Antoni Bonet rector de les parròquies de Viver, Serrateix i Montdam.

A Balsareny

El dia 10 de juny vaig visitar la residència d'avis de Balsareny, vaig tenir unencontre amb un bon grup de residents al jardí i em vaig entrevistar amb el director. Aquell mateix dia també em vaig reunir amb grups de la parròquia –Vida Creixent, Consell Pastoral i equip evangelitzador.

El diumenge 13 de juny vaig completar la visita pastoral a Balsareny presidint l'eucaristia. Fou una festa i una ocasió per animar tota la comunitat a esdevenir una comunitat viva, orant, fraterna i evangelitzadora.

Agraïments

1. En primer lloc, dono gràcies a Déu per la vida i l'activitat de la parròquia de Navàs i de les seves agrupades: per la fe dels fidels, pel seu amor servicial i, en especial, pel nucli comunitari que ha sostingut la parròquia durant la crisi de la pandèmia de la Covid-19. Faig un esment especial a les catequistes de Navàs, a l'Andreu Vilà i els col·laboradors de l'Ametlla de Merola. Les primeres, amb valentia i generositat, han reprès la catequesi en un moment difícil i han ajudat decididament i creativament a l'animació litúrgica. Els segons han mantingut el culte –fent celebracions de la Paraula i reunions de pregària– i han tingut cura de tots els aspectes de la vida parroquial –economia, manteniment del temple, distribució dels fulls...

2. També agraeixo la vitalitat i la il·lusió de tots els col·laboradors de Balsareny, especialment els membres del Consell Pastoral Parroquial.

3. Dono gràcies, també, als dos preveres pel servei pastoral que han fet a Navàs i l'Ametlla. Alhora encomano a Déu Mn. Tomàs (acs) que ens ha deixat en aquesta maltempada. Tot el que he vist durant aquests mesos a Navàs i l'Ametlla, en gran part, és mèrit d'ells.

4. També agraeixo l'esperit de servei de tots els grups, visibilitzat d'una manera especial en aquest temps de pandèmia. El treball incansable de Càritas, la imaginació de les catequistes, la sol·licitud dels sagristans i dels organistes, de les persones encarregades de neteja i de la preparació i distribució dels fulls, també les inquietuds d'alguns per evangelitzar.

5. Finalment, agraeixo l'acollida càlida i filial de tots els fidels i dels veïns de Navàs i de les seves parròquies agrupades.

Recomanacions

1. Demano que es prioritzi pastoralment el treball comunitari amb els col·laboradors de les parròquies –especialment a Navàs, Balsareny i l'Ametlla de Merola. Són persones que s'estimen llur comunitat i tenen un gran esperit de servei. Si creixen en el seu sentit de comunitat, a l'estil de la primitiva comunitat cristiana, tindran un gran potencial evangelitzador. El mode més senzill i habitual de tenir cura d'aquest nucli és aconseguir que participin junts en la celebració de l'eucaristia dominical.

2. Una comunitat viva, orant, fraterna i evangelitzadora només és possible si cada membre de la comunitat pertany a un petit grup de discipulat o de fe. És en el petit grup on primer es garanteix una vida orant en comunitat i es creix en la vida d'oració i en la vida sacramental. És en el petit grup on s'estableixen més fàcilment vincles fraternals que es fan concrets en l'ajuda i la sol·licitud mútua. És, també, en el petit grup, on s'avança en la formació i es rep l'estímul per a l'apostolat personal i comunitari. És, en el petit grup, on hom descobreix la crida de Déu a posar els propis dons al servei de la comunitat i, així, adquirir un compromís eclesial. Tenint present que tots els col·laboradors o són catequistes o voluntaris de Càritas o del grup vinculat a la vida litúrgica, que cadascun d'aquests grups inclogui en el seu programa una reunió mensual –com ja fa la Vida Creixent– per formar-se i cuidar-se espiritualment.

3. Una comunitat com la que somniem només és possible si molts fan poc i no si pocs fan molt. Venim d'un temps en el qual els preveres ho feien tot. Des de fa anys, hi ha fidels que col·laboren en molts àmbits pastorals. Convé cuidar aquesta realitat i vetllar perquè es mantingui i creixi la bona col·laboració amb la parròquia. He constatat la gran estima dels col·laboradors envers la pròpia parròquia i la necessitat d'aprofitar aquesta realitat. També m'ha sorprès positivament el seu gran potencial per ajudar a la cura pastoral. Crec que la necessitat ha provocat una dinàmica de treball que serà molt important de mantenir i aprofundir de cara al futur.

4. A Navàs i Balsareny, com a molts altres llocs, hi ha la tendència que el rector ha de ser a tot. Tothom entén que no ho ha de fer tot, però li costa més pensar que no cal que hi sigui perquè les coses funcionin. És temps de corresponsabilitat, és temps de caminar cap a l'assumpció de responsabilitats importants per part dels laics. Cal fer la pedagogia a tota la comunitat i fer passos audaços. Només arribarem a una comunitat on molts fent poc arribem a fer moltíssim si ara apostem per alguns laics més compromesos. Demano que els dos preveres actius de la unitat valorin els ministeris laicals de lector, acòlit i catequista com una eina per promoure el compromís d'alguns dels laics més implicats, des de fa anys, en la vida parroquial.

5. Navàs i Balsareny són parròquies que tenen petits nuclis comunitaris vius, però que es troben en una dinàmica pastoral de manteniment. Proposo d'aprofitar el projecte diocesà d'Acompanyament Integral de Parròquies per fer aquest canvi. En línia amb la conversió pastoral i missionera, Balsareny es proposa tirar endavant el curs Alpha. Me n'alegro i hi dono suport.

6. La parròquia Navàs, des de fa molts anys, té un grup de catequistes fidel i compromès. Balsareny també compta amb alguna catequista generosa i competent. Amb tot, ambdues parròquies acusen la davallada de peticions del sagrament de la primera comunió i de la confirmació. No s'escapen tampoc de l'absència de continuïtat en la vida eclesial. Abans que la crisi arribi als nivells d'altres parròquies i es perdi el grupet anual que es confirma a Navàs i els casos puntuals que es conserven a Balsareny, convé pensar en nous camins de convocatòria i d'invitació. També convé tenir en compte el bon

resultat que estan tenint, sobretot en el tema de la continuïtat, les iniciatives catequètiques que participen d'aquest cercle virtuós: cap de setmana, pares i fills, eucaristia i invitació al curs Alpha.

7. La unitat pastoral parroquial té una parròquia gran (Navàs), una de mitjana (Balsareny), una de petita però viva (Ametlla de Merola) i tres de molt petites (Viver, Serrateix i Montdarn), però amb una gran vinculació entre elles i en relació amb la vida social del municipi. Convé no perdre la vida de cap parròquia i, alhora, convé que les persones i les famílies que no disposen d'un grup de vida cristiana a la seva parròquia el cerquin a Navàs o a Balsareny. Així, amb el temps, han d'esdevenir els anunciadors de l'evangeli a les seves parròquies.

8. Càritas diocesana, en plena revisió a la llum de la visió diocesana, s'imagina menys centrada en coordinació de programes i més abocada a ajudar les Càritas parroquials en llur contribució a la construcció de la seva pròpia comunitat parroquial evangelitzadora. Recomano a les Càritas parroquials de Navàs i Balsareny de fer néixer un o més grups de vida cristiana amb tots els usuaris i voluntaris interessats. Això no restarà atenció, promoció i capacitat de les persones més vulnerables; al contrari, observant allò que feia Jesús i, d'acord amb el que diuen els especialistes en l'acció caritativosocial, la pertinença a un grup de vida sosté i impulsa les forces personals per sortir de la pobresa i marginació. El qui se sent part d'una família de germans, el qui experimenta l'amor de Déu a través dels germans té motius per viure, lluitar i sortir de la pobresa i la marginació. Confio que la nova crisi econòmica que patim no només no ajornarà aquesta prioritat, sinó que la farà encara més urgent.

9. Quan escric aquest decret estem sortint de les mesures restrictives que han limitat o impedit les reunions a les parròquies. Tenint present el canvi que aquesta pandèmia està provocant a la societat i a la vida eclesial, així com el desafiament que suposa per al nostre model pastoral, animo els responsables parroquials i les comunitats a explorar nous camins perquè el camí fet no s'aturi.

10. Considero que la reducció de les eucaristies a causa de la pandèmia s'ha de mantenir i animo tots els fidels a trobar-se junts a la mateixa eucaristia setmanal parroquial. També animo els fidels de les parròquies que no tenen missa setmanal a assistir a la parròquia de Navàs els diumenges que no en tinguin a la seva.

11. Fa uns anys, el Departament de Béns Immobles va centralitzar la gestió dels arrendaments de cases i terres, així com les inversions per fer viable el patrimoni no destinat a habitatge dels preveres. Avui, però, d'acord amb la visió diocesana i aprofitant els dons que cada fidel pot tenir, és temps perquè alguns voluntaris competents i responsables assumeixin aquesta gestió. Encarrego tant al Departament de Béns Immobles com als preveres de la unitat els passos per fer-ho possible.

12. Durant la visita pastoral a Balsareny, el director de la residència geriàtrica Casal de la Mare de Déu de Montserrat va plantejar-me l'interès per uns metres quadrats, propietat de la parròquia, que confronten amb el Casal, i que queden a la banda esquerra dels murs de l'església. Convé que la parròquia i el Departament de Béns Immobles estudiïn la petició i hi donin resposta. L'Andreu Vilà em va manifestar la conveniència de restaurar la façana de l'església de l'Ametlla i em va manifestar la conveniència de decidir l'ús de la rectoria. Confio que, un cop nomenat Mn. Quesada nou rector de Merola, es trobi amb el departament de Patrimoni pel primer tema i el departament de Béns Immobles pel segon disposats a tramitar els expedients que siguin necessaris.

13. L'estat dels temples de la unitat és correcte. M'alegro de les noves obres de millora que s'han fet des de la primera visita pastoral i que són: les dependències del Monestir i la capella del Santíssim de Santa Maria de Serrateix. Amb tot, algunes esglésies necessiten una intervenció (la façana i la pintura interior de l'Ametlla de Merola, la façana principal de Balsareny...). Tant de bo que el naixement de l'equip de voluntaris encarregats dels béns immobles ajudi els rectors i el responsable del Departament de Béns Immobles en aquesta tasca.

14. Em consta que la Comissió Diocesana de Patrimoni treballa per garantir la custòdia d'alguns béns patrimonials especialment vulnerables. Demano que es vetlli aquest tema i que es dipositin al magatzem de Berga aquelles peces d'orfebreria o d'escultura la seguretat de les quals no estigui suficientment garantida actualment.

15. Durant la visita pastoral no he tingut ocasió de verificar els llibres sacramentals. Confio a la secretària general aquesta tasca, especialment la correcta implementació del canvi promogut arran del decret 27/18, de 16 de novembre de 2018. Encarrego, així mateix, que un cop feta la inspecció, la secretària general estengui un document que s'adjunti a aquest decret i la resta de la documentació de la visita pastoral.

Paraules finals

Demano als rectors de la unitat que treballin aquest decret amb els seus col·laboradors més immediats. Confio i espero que els sigui una orientació útil en l'important treball que porten entre mans.

Agraixo de nou l'acollida i l'afecte de tots els fidels durant aquells mesos intensos i complicats. Recordo que no vaig poder-me acomiadar de les comunitats de Navàs i l'Ametlla de Merola el dia de l'Epifania a causa de la crisi sanitària a l'Hospital Pere Màrtir Colomé. Ho faig ara amb estimació. Dono gràcies a Déu per l'experiència viscuda i encomano a la Mare de Déu del Castell, a la Sagrada Família i a sant Genís els fruits d'aquesta segona visita pastoral a Navàs i a les seves parròquies agrupades.

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Solsona

+ Xavier Novell i Gomà
Bisbe de Solsona

Per manament del Sr. Bisbe

Júlia Ayala i Vilardell
Secretària general-cancellera

Consell Presbiteral

RESUM DE LA REUNIÓ (14/06/2021)

Reflexió sobre la cura pastoral de les parròquies

Arran de la revisió de la delegació del Diaconat permanent, de la tasca dels treballadors apostòlics i de la manca de capellans per cobrir totes les parròquies, el Sr. Bisbe comenta que ha començat a fer alguna reunió amb capellans de menys de 65 anys i els seminaristes per tal de mirar cap al futur i presenta un document en el qual parla de tot això. Aquest document, que és una ponència que va fer en unes jornades internacionals, es pot llegir en castellà a l'apartat de Documents episcopals d'aquest mateix Butlletí.

Pla de compliment normatiu

Les lleis actuals que han de complir les persones jurídiques i els seus responsables són moltes i, de vegades, algunes es poden incomplir sense tenir-ne gaire consciència. El compliment normatiu (compliance) és el protocol que les persones jurídiques haurien d'implementar per tal d'evitar la comissió de delictes i que, en cas de cometre'ls, el responsable del delicte no sigui la institució ni el seu màxim representant. Es presenta aquest document enviat per la CEE i es valora si la diòcesi necessita el compliance i fins a quin grau. Es comenta que s'hauria de nomenar un oficial de compliment. De moment es decideix explicar-ho a les reunions de zona de capellans per poder anar creant consciència.

Fase diocesana de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes.

A partir del document de l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes –que podeu llegir a l'apartat de Santa Seu d'aquest mateix Butlletí–, es comenta el treball que com a diòcesi s'hauria de fer i s'expliquen els apartats que s'han d'anar treballant. Per tal de poder fer el treball sinodal que el papa Francesc demana, el Sr. Bisbe crearà una comissió que pugui coordinar tota aquesta tasca perquè s'ha de treballar a fons i la participació ha d'estar oberta a tota la diòcesi.

Equip de Visió

RESUM DE LES REUNIONS

Pla d'acció d'economia diocesana i del departament a la llum de la visió

Després de tot el treball fet, l'ecònoma diocesana presenta la visió definitiva i el pla d'acció a curt i a mitjà termini. S'aprova a la reunió. A continuació d'aquest resum de les reunions de l'equip de visió, trobareu publicat aquest pla d'acció.

Proposta per a l'Any Ignasià

La comissió diocesana creada per a aquest Any Ignasià presenta una proposta d'activitats: uns exercicis espirituals en l'àmbit de parròquies, uns exercicis a la vida quotidiana, els exercicis diocesans, un pelegrinatge de les unitats pastorals parroquials a Verdú o Manresa, alguns materials per conèixer la figura de sant Ignasi... Es continuarà treballant.

Una nova cultura diocesana

La responsable del pla d'acció "Tot x 12" presenta un document per fer un canvi de cultura a la diòcesi i una proposta de treball. S'haurien de definir quins valors es volen prioritzar a la diòcesi i veure quina ha de ser la conducta per fer-los possible. Primer s'hauria d'analitzar quina cultura tenim, què som, què fem..., prendre consciència, analitzant les dificultats i obstacles. Se'n continuarà parlant.

Protocol de les delegacions

La coordinadora de les delegacions ha elaborat un protocol que ja va passar als delegats i ara presenta a l'equip de visió. L'objectiu d'aquest protocol és que el treball de les delegacions quedi emmarcat dins el projecte d'Acompanyament Integral de Parròquies.

Ministeris de lector i acòlit i del catequista

Es presenta el document de treball de la CEE referent al motu proprio del papa Francesc amb relació als ministeris de lector i acòlit. Es comenta que acaba de sortir també un altre motu proprio instituint el ministeri del catequista. Es comenten les oportunitats i dificultats que representen aquests ministeris de cara a les parròquies. S'esperarà que surti el decret de la CEE.

Entrada en vigor de la llei de l'eutanàsia

Amb motiu de l'entrada en vigor d'aquesta llei, la CEE promou, entre altres iniciatives, el testament vital o document de voluntats anticipades. Des de la diòcesi es valoren algunes iniciatives i es decideix crear una comissió que pugui pensar i treballar sobre aquest tema. De moment se'n parlarà a les jornades pastorals i el Sr. Bisbe farà una glossa.

Minivisió per a la cura pastoral de les comunitats

El Sr. Bisbe comenta que ha començat a fer alguna reunió amb capellans de menys de 65 anys i els seminaristes per tal de mirar cap al futur i presenta un document en el qual parla de tot això. Aquest document, que és una ponència que va fer en unes jornades internacionals, es pot llegir en castellà a l'apartat de Documents episcopals d'aquest mateix Butlletí.

Compliment normatiu

Les lleis actuals que han de complir les persones jurídiques i els seus responsables són moltes i, de vegades, algunes es poden incomplir sense tenir-ne gaire

consciència. El compliment normatiu (compliance) és el protocol que les persones jurídiques haurien d'implementar per tal d'evitar la comissió de delictes i que, en cas de cometre'ls, el responsable del delicte no sigui la institució ni el seu màxim representant. Es presenta aquest document enviat per la CEE i es valora si la diòcesi necessita el compliance i fins a quin grau. Se'n parlarà al Consell Presbiteral.

Minivisió per a la Delegació de Protecció de Menors i Adults Vulnerables

La delegada presenta una minivisió, amb la seva declaració i el pla d'acció, amb els seus objectius i accions, alguns ja aconseguits i d'altres de futurs. Es comenta incloure els grups cordada dins aquesta delegació.

Assemblea general del Sínode dels Bisbes

A partir del document de l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes –que podeu llegir a l'apartat de Santa Seu d'aquest mateix Butlletí–, es comenta el treball que com a diòcesi s'hauria de fer i s'expliquen els apartats que s'han d'anar treballant. Per tal de poder fer el treball sinodal que el papa Francesc demana, el Sr. Bisbe crearà una comissió que pugui coordinar tot aquest treball.

PLA D'ACCIÓ PER A ECONOMIA DIOCESANA

Minivisió per a Economia Diocesana

Aquesta minivisió sobre com desitgem que sigui la nostra economia en el futur ens indica allò a treballar en l'economia diocesana i, en conseqüència, en el nostre departament.

Declaració breu

Economia Diocesana: Model de Comunió de béns, Responsabilitat, Imaginació, Sostenibilitat, Transparència, Accessibilitat i Llibertat: CRISTALL

Declaració llarga

Economia Diocesana vol ajudar a construir parròquies evangelitzadores que visquin com les primeres comunitats cristianes: amb senzillesa, humilitat i lloança, ja que una conseqüència directa d'un encontre profund amb Nostre Senyor és la **Comunió de béns**.

Aquest objectiu comporta, en primer lloc, caminar cap a aconseguir un consell d'economia parroquial o com a mínim un ecònom laic: fidels que es facin seva aquesta visió i acompanyin la parròquia cap a l'autofinançament, per disposar de recursos per evangelitzar (tenint en compte la generositat i la necessitat de la comunitat) i cap a la transparència. Per tant, evangelitzar també amb l'exemple i la rectitud. És a dir: caminar cap a la **Responsabilitat i la Sostenibilitat**.

La gestió de l'economia diocesana ha de continuar creixent en **Transparència** i rigor. I saber-la comunicar de manera clara i senzilla. Alhora Economia Diocesana ha d'ajudar les parròquies a avançar en la cultura de la transparència econòmica, per tal que els fidels coneguin la situació de l'economia parroquial i els ajudi a caminar cap a la comunió de béns.

Aquesta minivisió també comporta ajustar el pressupost diocesà per donar resposta i/o prioritzar les inquietuds evangelitzadores de les parròquies que caminen cap a la visió diocesana. Aquest pas queda emmarcat dins aquesta comunió de béns de la qual volem ser models.

Convé revisar i reformar, si escau, la normativa diocesana (a termini de 2 anys). És a dir, que la normativa i el pressupost facin **Accessible** el treball que han de fer les parròquies i els procurin eines per tractar els temes econòmics (elaboració de comptes i pressupostos parroquials... i altres) amb la major senzillesa i claredat possible.

Economia Diocesana ha de disposar de **Llibertat** de decisió per poder comunicar el que és viable i el que promou una veritable comunió de béns, d'acord amb la normativa diocesana vigent en aquell moment. Aquesta llibertat no només ha de permetre alliberar l'economia de les pressions que genera la necessitat, sinó també ha de permetre atendre les situacions concretes que exigeixen una atenció especial.

Finalment, degut a la gran dependència econòmica que la diòcesi té de la decisió dels fidels de col·laborar o no a través de la declaració de la renda, i davant de la fragilitat d'aquest mecanisme, creiem que s'han de buscar eines per caminar cap a l'autofinançament de la mà de la formació i de la prudència. Eines adequades a la nostra diòcesi. És a dir, hem de ser **Imaginatius**. A part d'una major informació i implicació en les campanyes econòmiques crucials, s'han de cercar eines, formacions i recursos humans per aplicar-ho a les mateixes parròquies. Tenint en compte que és la mateixa comunitat parroquial que ha de valorar allò que necessita i vol fer.

Pla d'acció

Comunió de béns

- Objectiu: revisar la normativa diocesana.
- Accions: estudiar la normativa vigent; elaborar una proposta més adequada a la visió diocesana; actualitzar l'aportació de les parròquies al Fons Comú Diocesà.

Responsabilitat

- Objectiu: introduir a la Guia de l'AIP, en el marc de les noves comunitats evangelitzadores, la necessitat d'un consell d'economia i/o un ecònom laic.
- Accions: parlar amb la comissió de l'AIP; formar aquests ecònoms en comptes parroquials i economia diocesana; acompanyar els ecònoms parroquials.

Responsabilitat, Imaginació i Sostenibilitat

- Objectiu: créixer en l'autofinançament.
- Accions: promoure campanyes i donatius (recuperar campanyes com "Junts fem parròquia", motivar noves maneres de recollir donatius, revisar les campanyes de renda i germanor); actualitzar i simplificar el model de

presentació de comptes; impulsar la formació en autofinançament (reprendre el projecte “Economia i Fe” adequant-ne l’aplicació pràctica, parlar amb la comissió d’AIP per tal d’incloure a la Guia aquesta formació).

Créixer en transparència

- Objectiu: incrementar la transparència en la presentació dels comptes.
- Accions: millorar el format de les publicacions i la comunicació.
- Objectiu: aconseguir que totes les parròquies presentin els comptes parroquials.
- Accions: entrevistar-se amb els rectors que no presenten els comptes; fer una sessió de formació en comptes parroquials.

Accessibilitat

- Objectiu: reorganitzar el Departament d’Economia
- Accions: valorar l’assignació de tasques a fer; valorar la contractació/ampliació laboral.

Llibertat

- Objectiu: alinear el pressupost diocesà amb la visió diocesana.
- Accions: analitzar el pressupost; prendre mesures concretes en el pressupost 2022, a partir de l’anàlisi feta.

Secretaria General

NOMENAMENTS

El Sr. Bisbe ha signat els següents nomenaments:

Mn. Abel Trulls i Noguera, consiliari del Moviment Cristià de Gent Gran “Vida Creixent”.

Mn. Lluís Prat i Sabata, renovació de delegat de la Delegació diocesana de Litúrgia.

Mn. Marc Majà i Guiu, delegat de la Comissió diocesana de Música Sacra.

Sr. Carles Freixes i Codina, delegat de la Comissió diocesana de Patrimoni.

Sr. Marc Trulls i Noguera, administrador de la finca Pallarès de Dalt, propietat de la Mitra de la diòcesi de Solsona.

Any Família Amoris Laetitia

PROPOSTA PARROQUIAL PER A FAMÍLIES

La comissió Any Família Amoris Laetitia (AFAL) constituïda a la diòcesi per treballar aquest any, presenta un treball de proposta parroquial per a famílies:

L'objectiu d'aquest any és oferir a les parròquies oportunitats de reflexió i aprofundiment per viure concretament la riquesa de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*. Per això, des de la comissió Any Família Amoris Laetitia us presentem aquest document amb diversos recursos i, en particular, amb una **proposta concreta de 6 trobades amb les famílies de la parròquia** per reflexionar plegats i compartir la fe i la realitat familiar a partir del capítol IV Amoris Laetitia (que és el capítol més directament dedicat a tractar la vivència de l'amor en el dia a dia familiar).

També us animem que, des de la parròquia, s'organitzi alguna xerrada per part d'un professional sobre un tema que preocupi als pares. Si esteu interessats i necessiteu algun contacte o proposta de temes, us podeu posar en contacte amb la comissió AFAL. A més a més, subratllem que el proper curs 2021-2022 pot ser un bon moment per reprendre activitats familiars diverses, sortides d'oci (excursions, cinefòrums, etc.), vetlles de pregària, dinamització de la missa del diumenge amb vista a convidar-hi i acollir-hi més i millor les famílies..., tot pensant en una major interacció entre les famílies i la parròquia.

PROPOSTA DE TROBADES DE FAMÍLIES AFAL

La proposta concreta que aquí us presentem està pensada per a famílies que tenen infants petits, de 0 a 12 anys aproximadament. En cada trobada cal promoure un ambient per compartir i reservar un temps per a la fraternitat, amb algun àpat,

dinàmica o jocs. Les trobades estan pensades perquè hi hagi moments de més convivència i pregària, on estan junts els pares i els fills, i també moments més formatius i de reflexió, en què estan separats. Això pressuposa que caldrà algun jove o voluntari disposat a estar amb els infants durant aquesta estona. O si hi ha algun fill més gran, que pugui assumir aquest paper de cura dels més petits. L'experiència també ens diu que és positiu, si el temps acompanya, estar a l'aire lliure (en una zona, per exemple, on hi hagi un parc infantil). La trobada pot incloure també anar totes les famílies a la celebració de la missa parroquial.

Estructura de cadascuna de les trobades familiars:

- Acollida: Salutació de les famílies i compartir.
- Pregària inicial: Invocació de l'Esperit Sant i peticions individuals. Si hi ha possibilitat, és bo incloure-hi cants.
- Treball formatiu/reflexió: El material utilitzat és la publicació del Capítol IV Amoris Laetitia del bisbat de Solsona. A cada trobada es llegirà algun punt del capítol IV de l'exhortació apostòlica i a continuació es dialogarà al voltant d'alguna pregunta oberta (seguidament, s'adjunta en aquest document el "GUIÓ" per al diàleg). Mentre els pares comparteixen les reflexions del text, els infants fan jocs o alguna activitat de lleure.
- Activitat lúdica familiar: En aquestes trobades o en les altres que no es faci aquest format, es poden realitzar activitats familiars de lleure, com anar a passejar, fer una visita cultural, veure una pel·lícula, cantar, jugar a jocs de taula, etc.
- Tancament: Pregària a la Sagrada Família:

Jesús, Maria i Josep, en vosaltres contemplem l'esplendor del veritable amor, a vosaltres, confiats, ens dirigim. Sagrada Família de Natxaret, fes també de les nostres famílies lloc de comunió i cenacle de pregària, autèntiques escoles de l'evangeli i petites Esglésies domèstiques. Sagrada Família de Natxaret, que mai més no hi hagi en les famílies episodis de violència, de foscor i divisió; que el qui hagi estat ferit o escandalitzat sigui aviat consolat i curat. Sagrada Família de Natxaret, fes prendre consciència a tots del caràcter sagrat i inviolable de la família, de la seva bellesa en el projecte de Déu. Jesús, Maria i Josep, escolteu, acolliu la nostra súplica. Amén.

Guió dels temes i les preguntes per afavorir el diàleg a cada trobada:

PRIMERA TROBADA: Presentació de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*

Aquesta primera trobada pretén ser una presentació de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*. Havent llegit alguns punts de la introducció d'*Amoris Laetitia* (inclosos tot seguit en aquest document) i/o havent visionat el vídeo de presentació d'aquest any (<https://www.youtube.com/watch?v=65WD6i-g1V8>), i després d'un breu diàleg d'opinió, es presentarà allò que la parròquia proposa per a aquest any (sigui una trobada mensual, trimestral o un parell de sortides familiars d'oci, o la invitació a la missa dels diumenges amb la participació de les famílies). A més a més, s'animarà que aquell que vulgui, llegeixi l'*Amoris laetitia* totalment.

Suggeriment de preguntes per a aquest primer dia:

- Què em fa pensar la introducció de l'*Amoris Laetitia* (el text o el vídeo) sobre la meua situació familiar?
- En què pot ser una ajuda unes trobades familiars com les que estem començant?

TEXT BÀSIC A TREBALLAR: L'AMOR EN LA FAMÍLIA. Exhortació apostòlica postsinodal "Amoris laetitia" del sant pare Francesc als bisbes, als preveres i als diaques, a les persones consagrades, als esposos cristians i a tots els fidels laics.

L'alegria de l'amor

1. L'alegria de l'amor que es viu a les famílies és també el goig de l'Església. Com han indicat els Pares sinodals, tot i els nombrosos senyals de crisi del matrimoni, «el desig de família roman viu, especialment entre els joves, i això motiva l'Església». Com a resposta a aquest anhel «l'anunci cristià relatiu a la família és veritablement una bona notícia»

2. El camí sinodal va permetre posar sobre la taula la situació de les famílies en el món actual, ampliar la nostra mirada i revifar la nostra consciència sobre la importància del matrimoni i de la família. Alhora, la complexitat dels temes plantejats ens va mostrar la necessitat de continuar aprofundint

amb llibertat algunes qüestions doctrinals, morals, espirituals i pastorals. La reflexió dels pastors i teòlegs, si és fidel a l'Església, honesta, realista i creativa, ens ajudarà a trobar més claredat. Els debats que es donen en els mitjans de comunicació o en publicacions, i fins i tot entre ministres de l'Església, van des d'un desig desenfrenat de canviar-ho tot sense prou reflexió o fonamentació, a l'actitud de pretendre resoldre-ho tot aplicant normatives generals o traient conclusions excessives d'algunes reflexions teològiques.

3. Sigui com sigui, he de dir que el camí sinodal ha contingut una gran bellesa i ha ofert molta llum. Agraïxo tantes aportacions que m'han ajudat a contemplar els problemes de les famílies del món en tota la seva amplitud. El conjunt de les intervencions dels Pares, que vaig escoltar amb constant atenció, m'ha semblat un preciós poliedre, conformat per moltes legítimes preocupacions i per preguntes honestes i sinceres. Per això he considerat adequat redactar una exhortació apostòlica postsinodal que reculli les aportacions dels dos recents Sínodes sobre la família, afegint altres consideracions que puguin orientar la reflexió, el diàleg o la praxi pastoral i, alhora, ofereixin coratge, estímulo i ajuda a les famílies en el seu lliurament i en les seves dificultats.

4. Aquesta exhortació adquireix un sentit especial en el context d'aquest Any Jubilar de la Misericòrdia. En primer lloc, perquè l'entenc com una proposta per a les famílies cristianes, que les estimuli a valorar els dons del matrimoni i de la família, i a sostenir un amor fort i ple de valors com la generositat, el compromís, la fidelitat o la paciència. En segon lloc, perquè procura encoratjar tothom a ser signes de misericòrdia i de proximitat allà on la vida familiar no es realitza perfectament o no es desenvolupa amb pau i goig.

5. En el desenvolupament del text, començaré amb una obertura inspirada en les Sagrades Escriptures, que atorgui un to adequat. A partir d'allí, consideraré la situació actual de les famílies amb vista a tocar de peus a terra. Després recordaré algunes qüestions elementals de l'ensenyament de l'Església sobre el matrimoni i la família, per donar lloc així als dos capítols centrals, dedicats a l'amor. A continuació destacaré alguns camins pastorals que ens orientin a construir llars sòlides i fecundes segons el pla de Déu, i dedicaré un capítol a l'educació dels fills. Després em detindré en

una invitació a la misericòrdia i al discerniment pastoral davant de situacions que no responen plenament al que el Senyor ens proposa, i finalment plantejaré breus línies d'espiritualitat familiar.

6. A causa de la riquesa dels dos anys de reflexió que va aportar el camí sinodal, aquesta exhortació aborda, amb diferents estils, molts i variats temes. Això explica la seva inevitable extensió. Per això no recomano una lectura general precipitada. Podrà ser millor aprofitada, tant per les famílies com pels agents de pastoral familiar, si l'aprofundeixen pacientment part per part o si hi busquen allò que puguin necessitar en cada circumstància concreta. És probable, per exemple, que els matrimonis s'identifiquin més amb els capítols quart i cinquè, que els agents de pastoral tinguin especial interès en el capítol sisè, i que tots es vegin molt interpel·lats pel capítol vuitè. Espero que cada un, a través de la lectura, se senti cridat a tenir cura amb amor de la vida de les famílies, perquè aquestes «no són un problema, són principalment una oportunitat».

SEGONA TROBADA: Capítol IV. L'amor en el matrimoni

Presentació del capítol quart. Es llegeixen els punts 89 i 90 i es dialoga entorn d'aquestes preguntes:

- Havia sentit abans aquest fragment de la 1a Carta de Sant Pau als Corintis? En quin moment?
 - Què us diu? Per a vosaltres és una bona definició sobre l'amor veritable?
- Lectura dels paràgrafs sobre la PACIÈNCIA i l'ACTITUD DE SERVEI (són els punts 91, 92, 93, 94). Es dialoga entorn d'aquestes preguntes:
- La nostra llar és un camp de batalla?
 - Quan perdo la paciència?
 - De quina manera concreta estimo, serveixo la meva família?

TERCERA TROBADA: Capítol IV. L'amor en el matrimoni

Lectura dels paràgrafs GUARINT L'ENVEJA i SENSE FER OSTENTACIÓ NI INFLAR-SE (són els punts 95, 96, 97 i 98). Es dialoga entorn d'aquestes preguntes:

- M'alegro dels èxits aliens?
- A qui necessito impressionar?

“El qui vulgui ser el primer entre vosaltres, que es faci el vostre servidor” (Mt 20,27). Com ho viviu a la vostra família?

QUARTA TROBADA: Capítol IV. L'amor en el matrimoni

Lectura dels paràgrafs sobre l'AMABILITAT i el DESPRENIMENT (són els punts 99, 100, 101 i 102). Es dialoga entorn d'aquestes preguntes:

- Com són les meves paraules o gestos amb els altres?
- Amb qui em costa més ser agradable?
- Quan va ser l'última vegada que vaig dir paraules amables intencionadament?
- M'estimo? De quina manera concreta?
- Què m'és més fàcil, estimar o ser estimat?

CINQUENA TROBADA: Capítol IV. L'amor en el matrimoni

Lectura dels paràgrafs SENSE VIOLÈNCIA INTERIOR, EL PERDÓ i ALEGRAR-SE AMB ELS ALTRES (són els punts 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109 i 110). Es dialoga entorn d'aquestes preguntes:

- Tinc pendent fer les paus amb algú de la família?
- Em costa demanar perdó?
- Com ens demanem perdó a la nostra família? Recordem l'última vegada que ho vam fer?
- Digues a l'altre alguna cosa per la qual t'alegres.

SISENA TROBADA: Capítol IV. L'amor en el matrimoni

Lectura dels paràgrafs TOT HO EXCUSA, TOT HO CREU, TOT HO ESPERA i TOT HO SUPORTA (són els punts 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118 i 119). Es dialoga entorn d'aquestes preguntes:

- Tinc una relació de confiança amb el meu cònjuge?
- Tenim espais d'autonomia que ens enriqueixen?
- Davant les dificultats familiars, teniu esperança o més aviat un discurs pessimista?
- La vostra família és una flama d'amor enmig de les hostilitats? En quines situacions?

Observacions:

*Som conscients que la realitat parroquial de les famílies arreu del territori és diversa i plural. Per tant, aquesta proposta temàtica pot no adequar-se a totes les famílies que formen part de la parròquia o del bisbat de Solsona. En aquest sentit, és clar que es poden utilitzar aquells punts de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia* que es considerin més adequats a cada context concret.*

“10 VÍDEOS AMORIS LAETITIA”

A més a més, us proposem que feu ús dels 10 vídeos *Amoris Laetitia*, en què el Sant Pare presenta els capítols de l'exhortació apostòlica, juntament amb famílies que testimonien alguns aspectes de la seva vida quotidiana.

Cada mes, durant 10 mesos, es publicarà un vídeo amb les reflexions del Papa i els testimonis de famílies de tot el món.

Els vídeos, realitzats en col·laboració entre el “Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida” i “Vatican News”, ens ajuden a rellegir l'exhortació apostòlica, amb l'aportació d'un subsidi descarregable per al seu estudi personal i comunitari, per despertar l'interès pastoral per la família a les diòcesis i parròquies de tot el món.

Trobareu el contingut a la pàgina web:

<http://www.laityfamilylife.va/content/laityfamilylife/es/amoris-laetitia/iniziativa-e-risorse/10-video-amoris-laetitia.html>

RECURSOS PER A ACTIVITATS AMB FAMÍLIES

Projecte Vacances per a Famílies Nombroses

La diòcesi de Solsona ofereix a famílies nombroses (3 o més fills) la possibilitat de fer vacances en alguna rectoria prèviament condicionada. Aquest projecte ja fa uns anys que s'ha iniciat i les famílies participants en fan una valoració molt positiva.

Per poder sol·licitar informació al respecte, podeu contactar a:
T. 973 48 06 19 (Encarna)
delegacions@bisbatsolsona.cat

Pel·lícules per compartir junts

- *Se armó el Belén*: Sony pictures. 2018. 83 minuts. Una pel·lícula entranyable d'animalons que ens fa descobrir la història del primer Nadal.

- *Jesús, viu la seva història!*: La veritable història de Jesús vista des de la perspectiva d'un nen. XX Concurs Bíblic 2005. Agape.

- *El gran milagro. Ángeles a nuestro alrededor*: Bruce Morris. 2011. Dos corazones films. 70 minuts. Recomanada per a infants de 12 anys. Aquesta pel·lícula ens presenta el miracle de la Santa Missa.

- *El hombre que hacía milagros*: Mel Gibson. Karma Films. 90 minuts. Pel·lícula feta amb personatges de plastilina que narra la història de Jesús i Tamara, la filla malalta de Jaire.

Recursos audiovisuals

- Valivan.com: històries bíbliques i festivitats litúrgiques. Cançons.

- Infinitomasuno.org: catequízis

- Infinitomasuno.org: sèrie "Contagiosos"

- Mi pequeña Biblia- Historias Bíblicas para niños: Canal YouTube

Sortides familiars

Bisbat de Solsona

- Museu Diocesà i Comarcal de Solsona
- Solsona: caminada Castellvell (capella Mare de Déu del Remei) – Mare de la Font
- Sant Llorenç de Morunys: santuari de la Mare de Déu de Lord
- Súria: caminada (Via Crucis) a l'ermita de Sant Salvador
- El santuari de la Mare de Déu de Coaner (Súria – Sant Mateu de Bages)
- Sant Ramon: visita al santuari (església, claustre...) i caminada al Portell (poble natal de sant Ramon Nonat)
- Santuari de la Mare de Déu del Miracle. Solsonès
- Via Nicolau. Monestir Sant Llorenç. Guardiola de Berguedà
- El santuari de la Mare de Déu de Lourdes de la Nou. Berguedà
- El santuari de la Mare de Déu de la Guàrdia. Berguedà
- El santuari de la Mare de Déu de la Quar. Berguedà
- El santuari de la Mare de Déu de Paller. Berguedà
- El santuari de la Mare de Déu de Falgars. Berguedà
- Santuari Santa Maria de Queralt. Berga
- El parc de Sant Eloi. Tàrraga
- Verdú: casa natal de sant Pere Claver i església parroquial
- Visita guiada parròquia Santa Maria de l'Alba de Tàrraga. Pintures Minguell.
- Preixana: ermita de la Mare de Déu de Montalbà
- ... i aquells indrets coneguts de cada parròquia!

Fora del bisbat

- Museu Màrtirs Claretians. Barbastre. Osca
- Monestir de Montserrat
- Santuari-basilica Mare de Déu de Núria
- Sagrada Família. Barcelona
- Santuari de Sant Josep. Barcelona

ACOMPANYAMENT A MATRIMONIS QUE TENEN DIFICULTATS

- Acompanyament per part del mossèn o el/la treballador/a apostòlic/a.
- Si ho volen, participar en els petits grups de la parròquia.
- Participar en els grups Cordada.
- Per a homes: contactar amb Mn. Lluís Ruiz.
- Per a dones: contactar amb Clara Carbonell.
- Acompanyament per part d'altres matrimonis de la parròquia.
- Derivar experts d'un centre d'orientació familiar (altres diòcesis):
<https://www.bisbatdeterrassa.org/ca/diocesi/cof>
- Orientació i assessorament al voltant de possibles nul·litats matrimonials:
Vicaria Judicial del bisbat de Solsona
vicariajudicial@bisbatsolsona.cat
Telèfon: 973 480 619

Molts ànims amb el treball i restem a la vostra disposició per emprendre aquest any de redescobrir l'alegria de l'amor en el si de la família.

Notícies de la diòcesi

FORMACIÓ TEOLÒGICA BÍBLICA DEL CURS NOVA VIDA

El dia 17 d'abril al matí va haver-hi la primera de les formacions teològico-bíbliques que s'oferirà a la diòcesi, des de l'Escola d'Evangelització Sant Andreu (EESA). La formació va anar a càrrec de Mn. Marc Majà, llicenciat en Bíblia. L'encontre fou telemàtic i hi participaren un bon nombre de persones que havien viscut ja alguns dels cursos "Nova Vida" impartits a la diòcesi.

La formació respon a la necessitat d'aprofundir en cadascun dels cursos que es van rebent des de l'EESA i de fer-ho des d'una òptica encara més bibliocoteològica que la que presenta el propi curs. Mn. Marc va anar resseguint l'esquema del contingut del curs i l'anà dotant de més elements bíblics i de referències del magisteri de l'Església que varen ajudar a un aprofundiment més gran del kerigma. Tot des d'una perspectiva molt pedagògica i atractiva.

ACTIVITATS DE LA DELEGACIÓ DE JOVENTUT

Escola de Formació Permanent

El dia 24 d'abril una quinzena de joves es van trobar telemàticament per fer la quarta sessió de l'Escola de Formació Permanent. El convidat, en aquesta ocasió, va ser l'exdelegat de joventut de l'arquebisbat de Barcelona, Mn. Bruno Berchez.

La sessió de formació va girar entorn del concepte de lideratge. Primer es va parlar del lideratge en joves i animadors de la pastoral juvenil i, després, de la relació personal amb el "Líder", és a dir, Jesús. Ser líders a imitació de Jesús. Per

poder portar el nostre grup de joves i que aquest perseveri, cal primer de tot una renovació interna en la relació personal amb Jesús.

Route to God

El dia 24 d'abril una trentena de joves es van retrobar, en aquest temps de Pasqua, telemàticament, per seguir caminant amb Jesús per Jericó. Aquest mes van escutar el fragment en què Bartimeu diu a Jesús: "Senyor, fes que hi vegi". Mn. Marc Majà i l'Armand Kanmang, seminarista de l'arquebisbat de Barcelona, van ajudar-los a comprendre què significa trobar-se "cara a cara" amb el Senyor. L'episodi del Route to God d'enguany és el moment del trobament de Bartimeu amb Jesús, un moment molt important. Després de sis encontres, Bartimeu s'adreça personalment a Jesús. Bartimeu li demana el més obvi, el que més falta li fa, però a la vegada el que sembla més difícil: "que hi vegi".

El dia 15 de maig es van trobar presencialment, a l'església de Santa Maria de Cervera, gairebé una quarantena de joves als peus de la Mare de Déu del Coll de les Sabines. Aquest Route to God era el primer presencial des d'octubre i va tenir la mateixa estructura de sempre: una estona de jocs, una catequesi que va fer Mn. Marc Majà, el testimoni de la Zínia Pascual de Castellnou de Seana, la missa i una estona d'adoració al Santíssim.

El dia 19 de juny una trentena de joves es van trobar a l'església de Sant Salvador de Torroella en el darrer Route to God del curs, una mica passat per aigua, que va estar encapçalat per una estona distesa de jocs, la plàtica de Mn. Marc Majà, el testimoni de fe de l'Alba Caparrós, vocal de la Delegació de Joventut, i, finalment, la celebració de la missa i una estona llarga d'adoració al Santíssim.

VISITA DE LA CONSELLERA DE CULTURA AL MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El dia 28 d'abril, l'Hble. Sra. Àngels Ponsa va fer una visita al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. Abans, però, la consellera es va reunir amb el Sr. Bisbe per tractar, entre altres, alguns temes relacionats amb el futur del Museu, ja que ell és el president del Patronat.

Acompanyada del director del Museu, Sr. Carles Freixes, i de la directora tècnica, Sra. Lúdia Fàbregas, feu una passejada per les diverses sales. Se li exposaren, també, nous projectes i altres ja en funcionament: l'accessibilitat i la visibilitat, les sales per a activitats educatives, la remodelació de la sala de Sant Quirze de Pedret...

A la trobada, hi assistiren alguns membres del Patronat del Museu: el senyor bisbe, el senyor alcalde, la directora general de Patrimoni Cultural, el director dels Serveis Territorials de Cultura a la Catalunya Central, la cap de gabinet, el conseller de cultura del Consell Comarcal del Solsonès i els membres de la Comissió diocesana de Patrimoni del bisbat.

RETORN DE LES RELÍQUIES DE SANT EUDALD AL MARTYRIUM DE SORBA

El dia 11 de maig, coincidint amb la festa de Sant Eudald, a la parròquia de Santa Maria de Sorba (Montmajor) es van retornar les restes òssies de sant Eudald que es trobaven al Martyrium, després del procés de conservació que s'ha dut a terme al Museu d'Arqueologia de Catalunya des del passat mes d'octubre –vegeu butlletí passat.

La celebració del dia 11 va ser presidida pel Sr. Bisbe, acompanyat pel bisbe de Vic, ja que sant Eudald també és patró de Ripoll. Van concelebrar els vicaris generals dels dos bisbats i uns quants capellans del bisbat de Solsona, entre ells el rector de Sorba, Mn. Carles Pubill i Mn. Antoni Guixé, responsable de la parròquia. La representació civil va estar encapçalada per la directora general del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, el delegat de Cultura a la Catalunya Central i l'alcaldesa de Montmajor. També va haver-hi la presència de molts fidels de Sorba i comarca i de la Dra. Núria Armentano, l'antropòloga que s'ha encarregat de tot el procés.

La primera part de la cerimònia va començar amb l'entrada de la comitiva acompanyant les relíquies, l'acte de col·locació de les restes a l'interior d'una nova arqueta, la lectura de l'acta fent constar tot el procés i la signatura dels bisbes i altres testimonis. Després es va col·locar una còpia de l'acta dins l'arqueta i es va

tancar i lacrar. Amb el mateix sistema es va procedir a guardar una petita relíquia dins el reliquiari.

La segona part fou la celebració de la missa corresponent a la festivitat del sant, amb els priors i priores de Sorba. Posteriorment va tenir lloc la processó presidida per la creu processional, els gonfanons i les banderes per l'entorn de l'església, en la qual els vicaris generals van portar l'arqueta i el Sr. Bisbe el reliquiari mentre s'entonaven els goigs del sant.

PELEGRINATGE SACERDOTAL VISITANT SANTUARIS MARIANS

Del 16 al 20 de maig va tenir lloc el pelegrinatge sacerdotal que fa uns anys organitza el bisbat amb la companyia del Sr. Bisbe. El grup de capellans es va instal·lar al Seminari de Vic i, des d'allí, van anar fent sortides visitant alguns dels santuaris marians del bisbat de Vic. Els santuaris visitats van ser el de la Mare de Déu de la Salut, el del Far i el de Montgrony, per acabar el darrer dia fent una visita al santuari de Núria del bisbat d'Urgell.

També van aprofitar per visitar el poble de Rupit, la comunitat de les Germanes Dominiques de Gombren, l'església de Santa Maria de Ripoll i, a Olot, l'església parroquial de St. Esteve, la cooperativa de la Fageda i el Museu dels Sants, tot donant un tomb per la Fageda d'en Jordà.

Cal dir que van estar molt ben acollits pels capellans del bisbat de Vic i pel bisbe Romà, que els va acompanyar en la visita al santuari de Montgrony, juntament amb el seu secretari i el rector d'aquelles contrades. Cada dia van celebrar l'eucaristia en un lloc diferent i l'ambient viscut entre el grup de capellans fou de germanor.

JORNADES PASTORALS AL SEMINARI

Els dies 21, 22 i 23 de juny, el Sr. Bisbe, els capellans, diaques i treballadors laics es van reunir al Seminari de Solsona per participar en unes jornades pastorals en un ambient de fraternitat i formació.

Les jornades van començar amb una ponència de la germana Margarita Bofarull –metge i membre de la Pontifícia Acadèmia per la Vida– sobre l'eutanàsia i les cures paliatives, amb el títol “La nova llei de l'eutanàsia: reptes i oportunitats”. A la tarda va haver-hi la intervenció del Sr. Bisbe parlant de la participació en el Sínode dels Bisbes que el sant pare Francesc ha convocat per a aquest any amb el títol: “Per una Església Sinodal: comunió, participació i missió”. Després, l'ecònoma de la diòcesi, Sra. Almudena Cañizal, va presentar el pla plurianual que des de la diòcesi s'està fent sobre com treballar la Laudato Si', ara que fa 6 anys que el papa Francesc va escriure la seva primera encíclica.

El dimarts dia 22 el tema va ser la pastoral familiar, amb motiu del 5è aniversari de l'exhortació apostòlica Amoris laetitia. Des del bisbat s'ha creat una comissió que va presentar la situació actual de la pastoral de les famílies i algunes propostes concretes per portar a terme a les parròquies. Després, Mn. Xavier Farrés, delegat de Pastoral Familiar de la diòcesi de Terrassa, va explicar la seva experiència pastoral i algunes estratègies i eines per treballar aquesta pastoral. A la tarda van continuar amb tot aquest treball i, en acabar, un petit grup va visitar la granja i formatgeria Rotxés de Lladurs, finalitzant així el dia d'una manera més lúdica.

Les jornades van acabar el dimecres amb un dia de germanor, en el qual alguns mossens i laics de la diòcesi van visitar la Santa Cova de Manresa i els mosaics d'Ivan Rupnik, i també d'altres llocs ignasians de la capital del Bages.

VISITA PASTORAL DEL SR. BISBE

FI DE LA VISITA PASTORAL A LA UNITAT PASTORAL PARROQUIAL DE NAVÀS

Després de la cura pastoral de les parròquies de Navàs i de l'Ametlla de Merola, els mesos de novembre i desembre de 2020, la segona setmana de juny, el Sr. Bisbe va culminar la visita pastoral a la unitat visitant la parròquia de Balsareny.

El dia 10 de juny, el Sr. Bisbe va visitar la residència d'avis i va tenir unencontre amb un bon grup de residents al jardí del Casal Mare de Déu de Montserrat.

També es va entrevistar amb el director i va escoltar la petició de cessió d'un espai de la parròquia a favor de la residència.

Va reunir-se amb el grup de la Vida Creixent en el primer dia de trobada un cop vacunats tots els membres i recuperada la vida social. Va animar-los a aprofitar l'estiu per fer el treball ajornat durant la tardor, l'hivern i la primavera.

La intensa tarda pastoral va continuar amb la reunió del Consell Pastoral Parroquial. Fou ocasió per conèixer la situació de la parròquia en tota la seva realitat. Va constatar l'aturada causada per la pandèmia i per la situació de salut del senyor rector. També fou un moment per recordar el Pla pastoral diocesà, la visió diocesana i, per tant, l'ajuda de la diòcesi a les parròquies que vulguin impulsar la conversió pastoral i missionera i esdevenir, així, una nova parròquia de referència.

Finalment, després de sopar, va reunir-se amb l'equip parroquial evangelitzador amb el qual va conversar sobretot del projecte de dur a terme un curs Alpha de cara al curs vinent.

El diumenge 13 de juny, el Sr. Bisbe va completar la visita pastoral presidint l'eucaristia. Fou una festa i una ocasió per animar tota la comunitat a esdevenir una comunitat viva, orant, fraterna i evangelitzadora. Al final va poder saludar tots els fidels.

FI DE LA VISITA PASTORAL A LA UNITAT PASTORAL PARROQUIAL DE SOLSONA

Durant el segon trimestre de l'any 2021, el Sr. Bisbe ha acabat la visita pastoral de la unitat pastoral parroquial de Solsona.

El dia 11 d'abril, va presidir la missa a la parròquia de Lladurs i el dia 23 de maig, a Timoneda i a Clarà. Així visitava les parròquies de Mn. Ramon Calafell ajornades el darrer trimestre de l'any passat i el primer d'enguany a causa de la substitució a Navàs i del brot de Covid-19 a l'Hospital Pere Màrtir Colomés. A cada parròquia va reunir-se amb els fidels habituals, va remarcar el caràcter d'aquesta segona visita pastoral més centrat en membres vius de la comunitat i va animar-los a apropar-se a la parròquia de Solsona els diumenges que no tenen missa a la parròquia.

El dia 4 d'abril, Diumenge de Pasqua, va presidir la missa a la parròquia de Castellfollit de Riubregós. S'hi va congregar una bonica assemblea, també de persones que tenien trobades familiars i segones residències al poble. Fou una missa bonica i solemne i el Sr. Bisbe va gaudir de l'escalf dels fidels a la sortida de l'església.

El dia 27 de juny, en la missa de la visita pastoral a Biosca, el Sr. Bisbe va confirmar dues adolescents i una adulta. També fou una festa viscuda, ja que havien preparat molt bé la celebració i confirmands i acompanyants varen estar molt presents.

Si Déu vol, acabarà aquesta llarga i extensa visita pastoral a la unitat pastoral parroquial de Solsona el dia 18 de juliol, presidint la missa parroquial a Ivorra.

VISITA PASTORAL A LA UNITAT PASTORAL PARROQUIAL DE SANT RAMON

Aprofitant una primavera amb poques confirmacions i un estiu força lliure d'activitats que ocupin els caps de setmana, el Sr. Bisbe va proposar als frares de Sant Ramon de realitzar la visita pastoral a la seva extensa unitat des de després de Setmana Santa fins a finals d'agost.

Va començar-la visitant la parròquia de Sant Guim de la Plana, el dia 18 d'abril. Un cop més, va ponderar la vitalitat d'aquesta petita parròquia de la Segarra. Va animar la col·laboradora habitual de la parròquia a fer el pas de demanar algun dels ministeris laicals recentment accessibles a les dones. També va tenir ocasió de saludar el senyor alcalde, el qual el va informar de la problemàtica dels llogaters de la rectoria de Vicfred.

El dia 2 de maig, va presidir la missa de la visita pastoral a la parròquia de Sant Guim de Freixenet. En aquella ocasió va anunciar una segona trobada oberta a tots els fidels de les parròquies veïnes un dissabte al vespre per tenir un temps d'ensenyament i de celebració de l'eucaristia. Aquell dia també fou ocasió per

entrevistar-se amb el senyor alcalde i avançar en temes oberts com la viabilitat del Casal Parroquial i l'exploració de possibles projectes per evitar la ruïna de l'església de Sant Guim Vell.

El dia 9 de maig, el Sr. Bisbe va presidir la missa a Viver i a Montpalau. A la primera parròquia es va sorprendre per la colleta d'infants i de mares joves que hi varen participar. A la segona, va tenir una petita assemblea parroquial, després de la missa, per tractar amb els fidels sobre el bloqueig de les obres de restauració de l'església. El Sr. Bisbe va aclarir als fidels que la diòcesi no havia obstaculitzat les obres, ni era responsable del fet que no es presentessin els comptes parroquials a la feligresia des de feia anys. Es va comprometre a promoure la presentació de comptes des del darrer any que no es van presentar i a sotmetre a discerniment i decisió comunitària les possibles obres a dur a terme.

El dia 15 de maig, amb motiu de la festa de Sant Roquet, va presidir la missa i la processó a Castellnou de les Oluges. Com en altres ocasions, va ponderar l'ajuda que una voluntària mercedària fa al pare Joaquín per atendre les seves parròquies.

El dia 16 de maig, va presidir la missa a la Rabassa, on es varen congregar les comunitats de la Rabassa i de la Tallada. S'esqueia amb la festa major i amb la inauguració d'un local social per al poble a l'antic forn del poble. Fou una missa festiva i concorreguda. De nou, el Sr. Bisbe va comprovar la cura que els fidels tenen de l'església i l'escalf de la seva acollida. Els va animar no només a intensificar la seva vida cristiana, sinó també a aprofitar les misses de la comunitat a Sant Guim de Freixenet. Finalment, també els va animar a fer un nou pas en la restauració de l'església, promovent la renovació de la pintura.

El dia 22 de maig va presidir la missa a la parròquia de Tarroja. Tot i que habitualment es tracta d'una comunitat molt petita, aquell dia hi va participar molta gent i va servir com a inauguració de les darreres obres de millora del temple (pintura de l'església). L'alcaldesa va explicar als fidels la bona entesa entre Ajuntament i bisbat. El Sr. Bisbe va felicitar tothom recordant que, quan fa uns anys atengué la parròquia durant uns mesos, havia arribat a celebrar mentre els goters ploïen al seu voltant i ara, en canvi, les teulades estan arreglades, la façana està consolidada i l'interior fa goig.

El mateix dia 22 de maig, al vespre, el Sr. Bisbe va tenir un ensenyament sobre Ac 2, 42. Després, va celebrar l'eucaristia en la qual va confirmar un grupet d'adolescents que havien quedat pendents a causa de la pandèmia. A la missa, també hi varen participar els nens i nenes que es preparen per a la primera comunió. La celebració fou molt bonica, gràcies també al grupet de música que una de les catequistes va preparar.

El dia 27 de juny, el Sr. Bisbe va presidir la missa de la comunitat a Sant Ramon. El darrer diumenge de mes, no hi ha eucaristia als pobles de la rodalia i tots els fidels són convocats a la parròquia de referència. Fou una missa concorreguda i acompanyada per una petita coral. Va animar molt a perseverar i participar en aquesta iniciativa que ajuda a reforçar la vida comunitària i prepara per al futur.

CONFIRMACIONS

El Sr. Bisbe ha administrat el sagrament de la confirmació a les següents parròquies:

- El dia 22 de maig a la parròquia del Sagrat Cor de Jesús de Sant Guim de Freixenet.
- El dia 23 de maig a la parròquia de la Mare de Déu de la Mercè de Solsona (en la missa de cloenda del recés d'Effatà).
- El dia 30 de maig a la parròquia de Santa Maria de l'Alba de Tàrrega.
- El dia 5 de juny a la parròquia de Sant Serni de Montmajor.
- El dia 27 de juny a la parròquia de Santa Maria de Biosca.

Necrologia

MN. SALVADOR CASAFONT I CASALS

El dia 25 d'abril va morir Mn. Salvador Casafont i Casals, a l'edat de 83 anys. Mn. Salvador residia al Seminari de Solsona. Mn. Salvador Casafont va néixer el dia 24 d'abril de 1938 a Malanyeu. Va començar els estudis eclesiàstics al Seminari de Solsona l'any 1951 i va ser ordenat prevere el dia 14 de juliol de 1963.

Va servir pastoralment les parròquies de Vilada, la Vadella, Castellar de n'Hug, la Pobla de Lillet, colònia Manen i Vidal, Merola, el Mojal, Salipota, Súria, Viver de Serrateix, Montdarn, Navàs, Serrateix, Castell de l'Areny i Malanyeu. Des de la seva jubilació l'any 2005 va servir com a adscrit la parròquia de Solsona i algunes agrupades: Pinell, Sant Climenç, Madrona, Sallent, Santasusagna, Sant Just Joval. En la vessant social i cultural, Mn. Salvador Casafont formà part de la Coral de Jubilats Sant Jordi, i alguna temporada de la Coral Estel.

Agraïm a Mn. Salvador tots els anys dedicats al ministeri presbiteral i preguem al Pare del cel que l'aculli a la seva glòria. Descansi en pau.

MN. IGNASI MONTRAVETA I CINCA

El dia 15 de maig va morir Mn. Ignasi Montraveta i Cinca, a l'edat de 83 anys. Mn. Ignasi residia al Seminari de Solsona. Mn. Ignasi Montraveta va néixer el dia 18 de març de 1938 a Sant Climenç de Pinell del Solsonès. Va començar els estudis eclesiàstics al Seminari de Solsona l'any 1949 i va ser ordenat prevere el dia 23 de juliol de 1961.

Va servir pastoralment les parròquies de Cervera, la Curullada, Granyanella, la Llena, Timoneda, Mollerussa, Vila-sana, Solsona, Sant Guim de la Plana, les Oluges, Ogern, Castellar de la Ribera, Ceuró i Montpol. També fou delegat diocesà de religioses, administrador de l'Hospital de Solsona, membre de l'equip de pastoral de la catedral, administrador del Seminari, rector i director espiritual del Seminari, vicari episcopal de la zona Urgell-Segarra, membre del Col·legi de Consultors, membre de la comissió gestora del Seminari diocesà, membre del Consell de Govern, membre del Consell Presbiteral, secretari particular del bisbe Deig, delegat de Vida consagrada, canonge del capítol catedral, director de la residència del Seminari i, des dels últims 15 anys, capellà de l'Hospital Pere Màrtir Colomés.

Des de la diòcesi agraïm a Mn. Ignasi tots els anys dedicats al ministeri presbiteral. Preguem per ell i que el Senyor el tingui a la seva glòria. Descansi en pau.

MN. RAMON BARNIOL I ROCA

El dia 23 de juny va morir Mn. Ramon Barniol i Roca, als 86 anys. Mn. Ramon, que havia estat durant molts anys el capellà del santuari de Queralt, residia des de feia uns mesos al Seminari de Solsona. Mn. Ramon Barniol va néixer el dia 3 d'abril de 1935 a Avià. Va cursar els estudis eclesiàstics al Seminari de Solsona i va ser ordenat prevere el dia 20 de juliol de 1958.

Va servir pastoralment les parròquies de Sant Guim de Freixenet, Ogern, Ceuró, Cervera, Ametlla de Merola, Cal Manen, Navàs, Mollerussa, i des del 1993 capellà del santuari de Queralt. També va servir el Seminari de Solsona i va ser professor de l'Escola de Formació Professional de Solsona. Fou beneficiat de la catedral i prefecte administrador del Seminari Menor.

Va estudiar també a Roma per ampliar estudis de Teologia Moral.

Des de la diòcesi li agraïm molt el seu ministeri, lamentem molt la seva mort i ens adrecem al Pare del cel demanant per la seva ànima. Que el Senyor l'aculli al seu regne.

Sumari

SANT PARE

- 99 Constitució apostòlica “Pascite Gregem Dei”.
- 103 Carta apostòlica en forma de Motu Proprio “Antiquum Ministerium”.

SANTA SEU

- 111 XVI Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes.

DOCUMENTS EPISCOPALS

- 117 Homilia de la Cena del Senyor.
- 119 Homilia de l’ofici de Divendres Sant.
- 121 Homilia de la Missa de Pasqua.
- 125 Homilia de la Festa de Sant Eudald de Sorba.
- 128 Homilia de la Festa familiar de les cinc generacions, a Montserrat.
- 131 Homilia de la missa de la Santíssima Trinitat.
- 134 La conversión pastoral según el Evangelii Gaudium y la instrucción de la Congregación para el Clero sobre la conversión pastoral de la comunidad parroquial al servicio de la misión evangelizadora de la Iglesia.
- 143 Decret 14/21. Ampliació del Col·legi de Consultors.
- 144 Decret 15/21. Supressió de la parròquia de Sant Maurici.
- 145 Decret 16/21. Cloenda de la visita pastoral a la unitat pastoral parroquial de Navàs.

CONSELL PRESBITERAL

- 153 Resum de la reunió (14/06/2021).

EQUIP DE VISIÓ

- 155 Resum de les reunions.
157 Pla d'acció per a Economia Diocesana.

SECRETARIA GENERAL

- 161 Nomenaments.

ANY FAMÍLIA AMORIS LAETITIA

- 162 Proposta parroquial per a famílies.

NOTÍCIES DE LA DIÒCESI

- 172 Formació teològica-bíblica del curs Nova Vida.
172 Activitats de la delegació de Joventut.
173 Visita de la consellera de Cultura al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona.
174 Retorn de les relíquies de sant Eudald al Martyrium de Sorba.
175 Pelegrinatge sacerdotal visitant santuaris marians.
175 Jornades pastorals al Seminari.
176 Visita pastoral del Sr. Bisbe
 Fi de la visita pastoral a la UPP de Navàs
 Fi de la visita pastoral a la UPP de Solsona
 Visita pastoral a la UPP de Sant Ramon
180 Confirmacions.

NECROLOGIA

- 181 Mn. Salvador Casafont i Casals.
181 Mn. Ignasi Montraveta i Cinca.
182 Mn. Ramon Barniol i Roca.